

CĂLĂUZĂ ORTODOXĂ

PERIODIC EDITAT DE ARHIEPISCOPIA DUNĂRII DE JOS - anul XX - Ianuarie 2010 - nr. 254

EVENIMENT EPARHIAL
Praznicul Botezului Domnului
la Galați și Brăila

p. 6 - 7

PE CALEA SFINȚILOR
Sfântul Grigorie Palama
și familia sa sfântă

p. 11 - 14

RETROSPECTIVĂ 2009
Viața bisericească
din Arhiepiscopia Dunării de Jos

p. 15 - 22

CORESIANA
Noutăți editoriale
la Editura Arhiepiscopiei

p. 25 - 27

COMITETUL DE REDACȚIE:

Președinte:
ÎPS Arhiepiscop
dr. Casian Crăciun

Vicepreședinte:
Grigore Lazarovici

Redactor:
Adrian Portase

Secretari de redacție:
Violeta Ionescu;
Lidia Popița-Stoicescu

Membri:
pr. prof. dr. Nicolae Necula;
arhim. Daniil Oltean;
pr. Eugen Drăgoi;
pr. dr. Lucian Petroaia;
pr. Gelu Aron;
prof. dr. Ionel Căndea

Foto: Eugen Stamate;
Petru Costiuc
Culegere: Ludmila Plugaru
Corectură: Mihaela Maravela
Tehnoredactare: Adrian Portase

Adresa redacției:
Arhiepiscopia Dunării de Jos,
str. Domnească nr. 104,
Galați, cod 800215
e-mail: calauza@edj.ro
<http://www.edj.ro>

Tiparul executat la
S.C. EVRIKA EURODIPS
Galați
ISSN 1222 - 1767

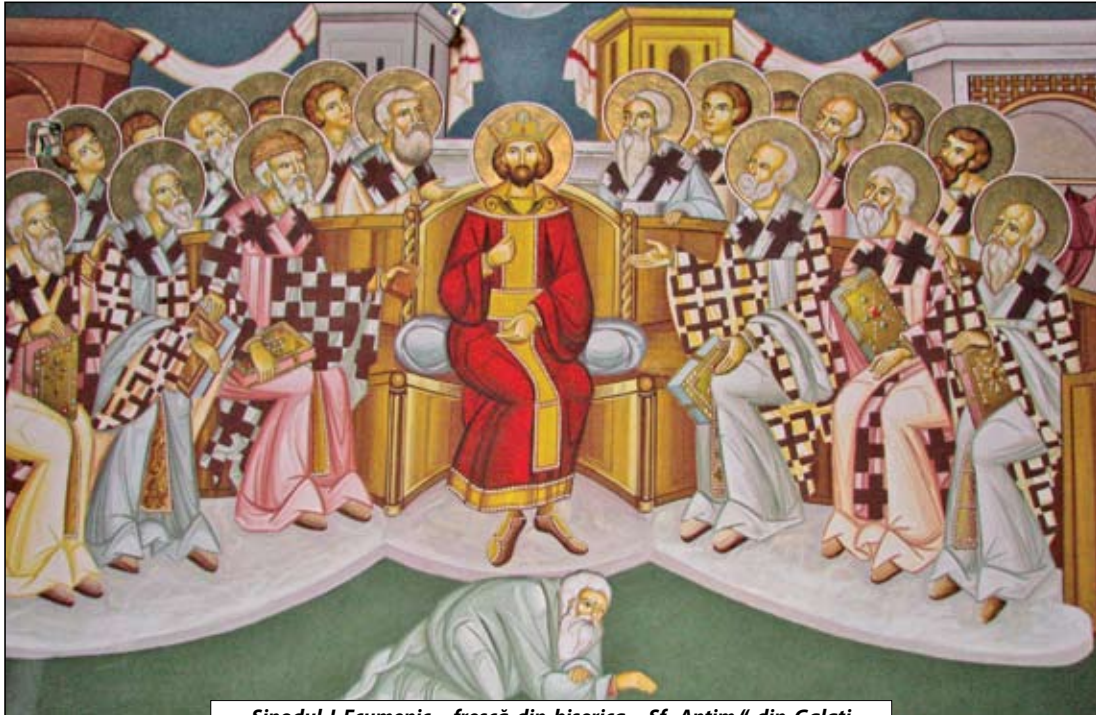
Colaborator:
S.C. ALMA S.A. Galați

COPERTELE

I - Icoana Preasfintei
Treimi

IV - Icoana și moaștele
Sfântului Grigorie Pala-
ma (aflate la Mitropolia
de Veria, Naussa și Kam-
pania - Grecia)

2010 - Anul Crezului ortodox și al Autocefaliei românești

Sinodul I Ecumenic - frescă din biserica „Sf. Antim” din Galați

In contextul aniversării, în 2010, a 1.685 de ani de la primul Sinod Ecumenic, cel de la Niceea (325), și a 125 de ani de la recunoașterea oficială a Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române (1885), la inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat - în ședința de lucru din 18-19 iunie 2009 - ca 2010 să fie declarat „Anul omagial al Crezului Ortodox și al Autocefaliei românești”, în Patriarhia Română.

În acest sens, Cancelaria Sfântului Sinod a elaborat un program-cadru cu caracter național bisericesc pentru realizarea în 2010 a proiectului religios-duhovnicesc, cultural-editorialistic și mediatic intitulat „2010 - Anul omagial al Crezului Ortodox și al Autocefaliei românești”.

În prima parte a anului 2010, Patriarhia Română și eparhiile din țară și străinătate vor organiza conferințe pastoral-misionare, colocvii teologice, dezbateri și seri duhovnicești, iar profesorii specialiști în teologie pastorală, catehetică-omiletică, drept bisericesc, precum și în domeniul misionar-ecumenic vor realiza studii, comentarii, bibliografii care vor trata istoria Crezului Ortodox (geneza, contextul istoric și teologic al formulării Simbolului niceo-constantinopolitan) și locul Crezului în cultul ortodox (text și cântare bisericească), în cateheza ortodoxă (inclusiv ora de religie și programul

Crezul sau Simbolul Credinței

Cred întru Unul Dumnezeu, Tatăl Atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, văzutelor tuturor și nevăzutelor.

Și întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut.

Care pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire, S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara, și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pătimit și S-a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, a Cărui împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin prooroci.

Întru una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică.

Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților.

Și viața veacului ce va să fie.

„Hristos împărtășit copiilor”), în activitatea pastoral-misionară a Bisericii și în dialogul cu alte Biserici creștine. În acest context, Patriarhia Română va publica două lucrări dedicate Crezului Ortodox, un volum teologic și un volum cu reproduceri după fresce reprezentând Sinoadele Ecumenice și sfinții apărători ai dreptei credințe.

În a doua parte a anului 2010 va fi abordată tema Autocefaliei românești, urmând să fie, de asemenea, organizate conferințe, simpozioane științifice și dezbateri și să se elaboreze studii istorico-teologice cu următoarele subteme: Autocefalia bisericească: unitate de credință și libertate religioasă; considerații privind vechimea și afirmarea Autocefaliei românești de-a lungul timpului; recunoașterea Autocefaliei (25 aprilie 1885), confirmare a demnității și prestigiului Bisericii Ortodoxe Române în cadrul Ortodoxiei universale; Sfințirea Sfântului și Marelui Mir - mărturie văzută a Autocefaliei bisericești; Autocefalia în dialogul panortodox. Ca atare, Patriarhia Română va publica trei volume dedicate Autocefaliei românești: unul intitulat „Autocefalia - libertate și demnitate”, cuprinzând studii despre autocefalie, altul intitulat „Autocefalie și responsabilitate”, dedicat vieții și activității eparhiilor ortodoxe române în perioada 1885 - 2010, și al treilea, intitulat „Autocefalie și comuniune”, consacrat relațiilor externe ale Ortodoxiei Românești.

În Joia Mare a anului 2010 (1 aprilie), în cadrul Sfintei Liturghii, oficiată de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, împreună cu ierarhii Sfântului Sinod, va avea loc sfințirea Sfântului și Marelui Mir, pentru a douăzeci și una oară în Biserica Ortodoxă Română.

Manifestările organizate în Anul omagial al Crezului Ortodox și al Autocefaliei românești vor fi susținute și mediatizate pe larg de Centrul de Presă BASILICA al Patriarhiei Române (Radio Trinitas, Televiziunea Trinitas, publicațiile „Lumina”, Agenția de știri „Basilica”, Biroul de Presă), mass-media bisericească eparhială și presa laică.

Site-ul Patriarhiei Române (www.patriarhia.ro) va avea în anul 2010 o pagină specială, care va prezenta calendarul evenimentelor, informații, știri, documentare și toate activitățile realizate în Anul omagial al Crezului Ortodox și al Autocefaliei românești.

Niceea - locul de desfășurare al Primului Sinod Ecumenic

Anul 2010 găsește vechea cetate bizantină a Constantinopolului (gazda celui de-al doilea Sinod Ecumenic, în care a fost definitivat Simbolul de Credință ortodox) în haine de sărbătoare: orașul Istanbul este desemnat, pentru 2010, Capitală Europeană a Culturii.

Simbolul de Credință ortodox a fost constituit în cadrul primelor două Sinoade Ecumenice, la Niceea, în anul 325, și la Constantinopol, în anul 381. Inițiativa convocării unui sinod general, la care să participe toți episcopii din imperiu, a aparținut Sfântului Împărat Constantin cel Mare (306-337),

în contextul tulburărilor provocate de speculațiile teologice referitoare la primele două Persoane ale Sfintei Treimi. Preotul alexandrin Arie afirma că Dumnezeu Tatăl L-a născut pe Fiul, Care ar avea, așadar, început și nu este întocmai de aceeași ființă cu Tatăl. Episcopul Alexandru al Alexandriei nu a acceptat această teorie, mărturisind că Fiul lui Dumnezeu există, din veșnicie, egal cu Tatăl.

Pornind de la această părere teologică a lui Arie, s-a creat tulburare în întreg imperiul, ambele tabere atrăgându-și simpatizanți. Împăratul Constantin, în urma victoriei asupra lui Licinius din 324, și-a instalat reședința imperială la Nicomidia, capitală orientală a imperiului. Acolo a aflat de disputa apărută în Alexandria și a încercat o mediere între Arie și Alexandru.

Văzând că este mai mult decât o dispută personală, împăratul a decis convocarea tuturor episcopilor din imperiu, pentru a cădea de acord asupra învățăturii ortodoxe de credință. Calendarul ortodox pomeneste, în Duminica a VII-a după Paști, închinată Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic, un număr de 318 ierarhi prezenți la Niceea, astăzi localitatea Iznik, în Turcia.

Alături de episcopul Alexandru al Alexandriei, președintele Primului Sinod Ecumenic, sunt amintiți diaconul său Atanasie, Spiridon al Trinitundei, Eustațiu al Antiohiei, Macarie al Ierusalimului, Pafnutie din Tebaida, Osius de Cordoba, precum și diaconii Vit și Vicențiu, reprezentanți ai papei Silvestru I al Romei. Teodor Lectorul, istoric bizantin din sec. al VI-lea, îl include în lista părinților sinodali, la numărul 151, pe Sfântul Nicolae, arhiepiscopul de Mira. Toate hotărârile adoptate de Sfinții Părinți la Sinoadele Ecumenice primesc autoritate dumnezeiască prin formula „Păruțu-s-a Duhului Sfânt și nouă” (Faptele Apostolilor 15, 28). Asemenea și Simbolul de Credință enunțat la Sinodul I Ecumenic, alcătuit din șapte articole ce rezumă teologia ortodoxă despre Tatăl și Fiul și amintesc credința în Duhul Sfânt.

Sinodul al II-lea Ecumenic a completat Crezul cu ultimele cinci articole

Hotărârile Primului Sinod Ecumenic nu au restabilit liniștea în imperiu. Ereziile încă existau prin cei care refuzau să se supună autorității supreme în materie de credință. Astfel, a fost nevoie de convocarea Sinodului al II-lea Ecumenic, la Constantinopol, în 381, de împăratul Teodosie cel Mare (379-395). Acest sinod avea să consolideze victoria ortodoxiei niceene obținută cu câteva decenii în urmă. Între Sfinții Părinți prezenți în număr de 150 la acest sinod, pomeniți în calendarul ortodox la 22 mai, sunt amintiți: Grigorie Teologul, Grigorie de Nyssa, Meletie al Antiohiei, Amfilohiu de Iconiu, Chiril de Ierusalim, Diodor de Tars, dar și Terentius, episcop de Tomis. Părinții sinodali au afirmat păstrarea credinței mărturisite la Niceea, stabilind o terminologie teologică trinitară, au respins toate ereziile apărute și au completat Simbolul de Credință niceean cu ultimele cinci articole.

Astfel, Crezul sau Simbolul de Credință s-a păstrat până în zilele noastre drept înfățișare pe scurt a învățăturii pe care creștinul trebuie să o cunoască, să o primească cu credință și să o mărturisească. Este alcătuit din douăsprezece articole, primele șapte (referitoare la Dumnezeu-Tatăl și la Dumnezeu-Fiul întrupat pentru a noastră mântuire) enunțate la Sinodul I Ecumenic și ultimele cinci (referitoare la Dumnezeu-Duhul Sfânt, Sfânta Biserică, Sfintele Taine, învierea morților și viața veșnică) enunțate la Sinodul al II-lea Ecumenic.

Întreită aniversare în Biserica Ortodoxă Română

Pentru Biserica Ortodoxă Română, anul 2010 este motiv de întreită aniversare: la 4 februarie se vor împlini 85 de ani de la ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de patriarhie, la 25 aprilie se împlinesc 125 de ani de la recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, iar la 1 noiembrie, 85 de ani de la întronizarea primului patriarh, Miron Cristea.

În aprilie 1925, patriarhul ecumenic Ioachim al IV-lea trimitea Tomosul prin care se recunoștea Biserica Ortodoxă Română „neatârnată și autocefală”, administrată de Sfântul Sinod și „nerecunoscând în propria sa administrație internă nici o altă autoritate bisericească, fără numai pe capul Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, pe Mântuitorul și Dumnezeu-Omul”.

În ședința din 4 februarie 1925, Sfântul Sinod hotărâ: „Se înființează în Țara Românească, pentru Biserica Ortodoxă Autocefală Română, demnitatea de Patriarh; Arhiepiscopul Bucureștilor și Mitropolitul Ungro-Vlahiei se ridică, în calitatea sa de Primat al României, la rangul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române.” La 30 iulie 1925, Patriarhia Ecumenică de Constantinopol trimitea Tomosul Sinodal de recunoaștere a ridicării Bisericii Ortodoxe Autocefale Române la rangul de Patriarhie: „De acum va fi asentimentul tuturor pentru ridicarea Bisericii surori din România la vrednicia patriarhală, atât pentru cinstire și răsplătă, cât și pentru faptul că, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, întreg poporul binecredincios român mărindu-se prin unirea sa politică, această cinstire este binevenită și îndreptățită.” Drept urmare, la 1 noiembrie 1925 a fost întronizat primul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, dr. Miron Cristea (1925-1939).

**Biroul de presă
al Patriarhiei Române**

Proiectul programelor eparhiale ce se vor derula în Anul Crezului Ortodox și al Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, în Arhiepiscopia Dunării de Jos

În Anul 2010, consacrat Crezului Ortodox și Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, Arhiepiscopia Dunării de Jos va derula o serie de programe cultural-educaționale, pentru a cinsti aceste două mari repere istorico-teologice ale Bisericii noastre și pentru a-i conștientiza pe credincioși asupra importanței lor:

- discutarea pe teme privind cunoașterea și importanța Crezului în cadrul catehezelor parohiale;
- tipărirea de broșuri cu textul Crezului, a unor iconițe cu Sinodul I și II Ecumenic;
- publicarea unei broșuri momentul istoric al dobândirii Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române;
- organizarea de manifestări la Duminica Sinodului I Ecumenic (16 mai a.c.) cu tema: „*Actualitatea Sinoadelor I și II Ecumenice în viața parohiilor*”;
- tratarea istoriei Sinodului I Ecumenic și tâlcuirea Crezului, articol cu articol, precum și relatarea istoriei dobândirii Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul programului catehetic „Hristos împărtășit copiilor”;
- pelerinajul anual al tinerilor „Buciumeni 2010” va fi dedicat anului Crezului. Editarea pe hârtie specială a Crezului, oferit cu Diplomă specială în anul 2010 tinerilor elevi pelerini;
- activități generale ale profesorilor de religie în școli, privind anul Crezului și al Autocefaliei. (Cercurile pedagogice pe semestrul al II-lea al anului școlar 2009-2010 și pe semestrul I al anului școlar 2010-2011);
- redactarea de studii, articole, disertații pe teme în legătură cu Crezul ortodox și Autocefalia românească, de către elevii Seminarului Teologic „Sfântul Apostol Andrei” din Galați, precum și a subiectelor de disertație pentru elevii din anii terminali. Realizarea unor icoane sau fresce de către elevii claselor de patrimoniu;
- întocmirea unor studii, de către părinții profesori ai Departamentului Teologic din cadrul Facultății de Istorie, Filozofie și Teologie, pe tema Crezului și Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române;
- trasarea de subiecte de licență și de disertație pentru studenți și masteranzi, privind Crezul și Autocefalia, pentru sesiunea 2011;
- volumul al IX-lea din seria „Teologie și Educație la Dunărea de Jos” va fi dedicat Crezului și Autocefaliei;
- redactarea unei bibliografii pentru preoți, pe marginea temei anului 2010, și a unei broșuri cu texte selectate din operele Sfinților Părinți, privind comentarea Crezului;
- organizarea unui Simpozion științific cu genericul „Crezul Ortodox și Autocefalia Românească” în luna mai a anului curent;
- organizarea unei expoziții de icoane și fotografii, pe tema anului omagial 2010, la Palatul Episcopal.

Sărbătoarea Botezului Domnului și Sfințirea Aghesmei Mari la Dunărea de Jos

Procesiune către faleza Dunării din Brăila

Praznicul Bobotezei la Brăila

La praznicul Botezului Domnului, ÎPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, a săvârșit slujba Sfintei Liturghii la Catedrala „Nașterea Domnului” din Brăila. Începând cu ora 11.00, în dangăt de clopote, precedați de fanfara militară, clerul și mulțimea de credincioși, avându-l în frunte pe ierarhul lor, au pornit de pe esplanada catedralei către faleza Dunării, unde a avut loc slujba de sfințire a apelor.

În cuvântul rostit, ÎPS Sa a arătat credincioșilor brăileni semnificația sărbătorii Botezului Domnului: „La praznicul acesta, Mântuitorul ni Se descoperă la vârsta deplinătății, de 30 de ani, ca un râu de har și de pace. De aceea, Botezul Mântuitorului arată, pe de o parte, curățirea noastră sufletească, pocăința pentru greșelile noastre, dar și iertarea păcatelor, căci «astăzi firea apelor se sfințește», iar firea omenească este ridicată de Domnul la demnitatea

ei.” Totodată, ÎPS Sa a vorbit despre datinile ortodoxe legate de acest praznic: „Astăzi, după îndătinata și sfânta rânduială a Ortodoxiei, se sfințesc apele toate. De aceea, ne îndreptăm spre Dunăre, purtătoare a tuturor apelor. Te rugăm, Doamne, coboară harul Duhului Sfânt în crucea Ta, care arată toate greutățile noastre, lansate odată

cu crucea pe apă, ca să curgă și să rămână apoi crucea ușurată, cum o vor pescui voinicii, curățită și purificată.” Anul acesta, ÎPS Sa a aruncat crucea de la bordul unui remorcher acostat la mal, iar trei brăileni s-au încumetat să înoate în apele reci ale Dunării pentru a o recupera. Dintre aceștia, tânărul Bogdan Vasiliu, de 28 de ani, a reușit să aducă crucea la mal, pentru a opta oară în ultimii zece ani.

Slujba Aghesmei pe faleza din Galați

La ora 13.00, ÎPS Casian a fost întâmpinat de un sobor de preoți și mulțime de credincioși la kilometrul 0 al orașului Galați, în fața bisericii Precista, pe faleza Dunării. Boboteaza este și o mărturie concretă a comuniunii dintre credincioșii Arhiepiscopiei din cele două mari centre municipale, Galați și Brăila. De aceea, s-a consfințit obiceiul de a începe sfințirea apei Dunării la Brăila și apoi, pe firul apelor, ierarhul sosește în orașul de reședință, la cel mai semnificativ centru spiritual: mănăstirea medievală

Agheasma Mare la Brăila

Precista. Ca în fiecare an, o mare de credincioși stă în fața Dunării liniștite, așteptând sfințirea. După săvârșirea slujbei sfințirii mari a Apei, ÎPS Sa a adresat un cuvânt de învățătură în care i-a îndemnat pe credincioși să „învețe de la ape”: „Când participăm în număr așa de mare, în acest loc sacru de la Dunăre pentru sărbătoarea Bobotezei, mărturisim, de fapt, marele adevăr de credință al sfințirii tuturor apelor. De la apa sfințită a Dunării învățăm să avem statornicie în credință și să apreciem puterea apelor de a curăța atât necurățiile noastre omenești văzute,

a ajuns primul la cruce a fost Viorel Preda, de 43 de ani. Din 1995 participă la acest inedit concurs, și este pentru a treia oară când iese câștigător din apele reci ale Dunării: „De fiecare dată când sar, simt o mare bucurie în suflet. Nu mi-e frig, vreau doar să câștig. Am reușit să mai duc crucea acasă în 2001 și 2003, iar în fiecare an în care am reușit să fac asta, mi-a mers bine.”

ÎPS Părinte Casian a rostit un cuvânt de binecuvântare de la bordul pânzarului ștefanian: „Astăzi, firea apelor se sfințește», ne-a învățat Biserica la praznicul Epifaniei Mântuitorului

Boboteaza la Galați

nostru Iisus Hristos, când S-a botezat în Iordan de la Ioan. Astăzi, la Dunărea de Jos, ca și în multe locuri din Biserica noastră, Dunărea adună toate apele și devine, deodată, Iordanul și cristelnița creștinării poporului nostru. Să ajute Dumnezeu ca sfințirea firii apelor să se traducă prin gustarea din agheasmă în sfințirea sufletelor, în sfințirea trupurilor, în sfințirea caselor, în sfințirea vieții, în sfințirea lucrării tuturor românilor. La mulți și binecuvântați ani, de pe istoricul vaporeș din timpul Sfântului Ștefan cel Mare de aici, de la Dunărea de Jos!”

**A consemnat
Alexandru Briciu**

6 ianuarie 2010: Slujba Agheasmei celei Mari

dar mai ales pe cele ascunse în interior. Apele afundă și apoi îndepărtează răul pe care noi uneori îl scoatem prea ușor la suprafața vieții semenilor noștri. Să ne ajute Mântuitorul să ne curățim pe dinlăuntru, iar apoi și atitudinea față de semenii va fi mult mai curată!”

Particularitatea la Galați o constituie lansarea Sfintei Cruci de pe celebrul vas ștefanian „Pânzarul Moldovenesc”, reconstituit în anul 2004, la cinci sute de ani de la trecerea Binecredinciosului Voievod Ștefan cel Mare în veșnicie. De pe mal, 12 gălățeni s-au aruncat în apele Dunării ce aveau o temperatură de doar 2,5 grade Celsius, pentru a recupera crucea din lemn. Cel care

Praznicul Botezului Domnului la Galați

Manifestări religioase la Sărbătoarea „Închinării cinstului lanț al Sfântului Apostol Petru”

Pomenirea minunii „închinării” cinstului lanț al Sfântului Apostol Petru a ocazionat, în ziua de 16 ianuarie a acestui an, numeroase manifestări liturgice, catehetice și filantropice. Acestea i-au vizat în mod special pe cei aflați în detenție, din cadrul celor trei penitenciare care se află pe teritoriul eparhiei noastre, din municipiile Galați și Brăila, împreună cu Centrul pentru minori și tineri de la Tichilești.

În acest sens, la inițiativa și cu binecuvântarea ÎPS Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, Sectorul Social-Misionar al eparhiei, în colaborare cu conducerea penitenciarelor respective, a organizat cu ocazia acestei sărbători, programe pastoral-misionare și social-filantropice, care s-au desfășurat simultan în capelele penitenciarelor menționate.

La unitatea de maximă siguranță din Galați, programul condus de delegatul eparhial, pc. pr. protoiereu Eugen Buruiiană, a debutat cu citirea vieții și a acatistului Sfinților Apostoli Petru și Pavel, continuând cu lecturarea biblică a momentului în care s-a săvârșit

16 ianuarie 2010: Vizită misionară la Penitenciarul Brăila

minunea „închinării” cinstului lanț al Sfântului Apostol Petru. Manifestări asemănătoare s-au desfășurat și la Penitenciarul din Brăila, delegat fiind consilierul Sectorului Social-Misionar al Arhiepiscopiei, pr. Ionel Rotaru. Deținuții prezenți la manifestări au primit din partea parohiilor implicate în acest program daruri, constând în icoane, cărți de rugăciune și pachete de alimente.

În cadrul unității de detenție pentru minori Tichilești, ziua pomenirii acestei minuni a debutat cu oficierea în capelă a Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, delegat al arhiepiscopiei fiind pc. pr. protoiereu Gheorghe Marinescu.

Preoții și credincioșii din parohiile Tichilești, Chiscani și Țibănești, prezenți la această manifestare, au oferit, de asemenea, pachete cu cele de trebuință persoanelor private de libertate. În cuvântul de învățătură adresat participanților au fost abordate teme cum ar fi: însemnătatea și sensurile libertății, importanța iubirii și a valorilor din cadrul familiei creștine și al comunității, transmițând totodată și mesajul de binecuvântare al ierarhului, ÎPS Arhiepiscop Casian.

Mulțumim pe această cale tuturor celor care s-au implicat în cadrul manifestărilor prilejuite de acest eveniment, îndeosebi pc. pr. capelani care activează la capelele din cele trei unități de detenție.

Mângâiere pentru cei întemnițați

Pr. Ionel Rotaru,
consilier social-misionar

„Casa Sfântului Antonie” pentru copiii din Galați

În data de 17 ianuarie, parohia „Sf. Antonie cel Mare” din Galați și-a serbat hramul. La acest moment de sărbătoare a participat și chiriarhul Dunării de Jos, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Casian care a săvârșit Sfânta Liturghie alături de un sobor de preoți și diaconi și a adresat un cuvânt duhovnicesc credincioșilor.

Tot cu acest prilej, a fost binecuvântat și inaugurat noul Centru de zi pentru copiii defavorizați, precum și cantina parohială.

Situată în cartierul gălățean Micro 21, parohia „Sfântul Antonie cel Mare” a reușit ca în numai șapte ani de la înființare (1 septembrie 2003), să ridice o frumoasă capelă împodobită cu pictură, sfințită la 16 ianuarie 2008, să ridice o casă de prăznuire și să amenajeze un pangar, să pună temelia bisericii parohiale, iar anul acesta să inaugureze un centru de zi pentru copiii defavorizați și o cantină. Toate acestea s-au datorat p.c. pr. paroh Vasile Poalelungi, ajutat de inimoșii și harnicii credincioși ai parohiei.

Sărbătoarea hramului parohiei din acest an a debutat sâmbătă, 16 ianuarie a.c., la praznicul Închinării cinstitului lanț al Sfântului Apostol Petru și preziua pomenirii Sfântului Antonie,

cu o vizită pastoral-misionară și filantropică la Penitenciarul Galați, prilej cu care au fost oferite deținuților daruri constând în cărți de rugăciune și iconițe, precum și pachete cu produse de igienă.

Duminică, 17 ianuarie, credincioșii parohiei au avut bucuria de a-l primi în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte Casian Crăciun, Arhiepiscopul Dunării de Jos, care a săvârșit Sfânta Liturghie, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Îndemnând la trăirea vieții după modelul Sfântului Cuvios Antonie cel Mare, Înaltpreasfinția Sa a adresat credincioșilor un cuvânt de folos: „Astăzi cinștim ziua onomastică a acestei biserici și mulțumim lui Dumnezeu pentru împlinirea unui an de când a fost sfințită. Astăzi ne

Centrul de zi pentru copii al parohiei „Sf. Antonie cel Mare” din Galați

bucurăm de învățăturile și darurile Sfântului Antonie cel Mare care a trăit în veacul al patrulea creștin, veac care i-a dăruit pe cei mai mari Sfinți Părinți ai Bisericii.

Exemplul vieții Sfântului Antonie este minunat și extraordinar! El a viețuit ca pustnic, nu departe de satul său natal, iar mai apoi, pentru a se curăți de păcat, a trăit mulți ani într-un mormânt idolesc. Mergând apoi pentru a se nevoi sihăstrește în pustia Egiptului, a ajuns să fie atât de îmbunătățit, încât viața lui a devenit o «Școală a vieții în Hristos»!

Sunt oameni care vorbesc frumos despre Hristos și sunt Sfinți care trăiesc după cum a trăit Hristos! Iar viața Mântuitorului Iisus Hristos este învățătura cea mai înaltă, este medicamentul desăvârșit ale vindecării de toate păcatele noastre și este izvorul de cunoaștere, de bucurie și de iubire în Dumnezeu.

De aceea, în jurul Sfântului Antonie s-au strâns, cu timpul, mulți ucenici, care au venit să se adape ca la un izvor de la bunătatea, de la înțelepciunea, de la sfințenia și de la vrednicia Sfântului Antonie.

Pentru sfințenia vieții sale și pentru învățătura sa luminoasă pe care a transmis-o ucenicilor săi și Bisericii, Sfântul Antonie este numit «Patriarhul călugărilor» sau «Patriarhul vieții monahale» și a primit și supranumele de «cel Mare», ca și Sfântul Vasile și alți sfinți deosebiți ai Bisericii.”

Sfințirea Centrului pentru copiii defavorizați ai parohiei

Inaugurarea noului centru de zi pentru copii

La sfânta slujbă au asistat și circa 30 de copii beneficiari ai noului centru de zi, care au cântat la unison răspunsurile liturgice.

Alegerea noului Consiliu parohial

După săvârșirea Sfintei Liturghii, a urmat alegerea și constituirea noului Consiliu al parohiei „Sf. Antonie cel Mare” din Galați. Cu acest prilej, ierarhul Dunării de Jos a ținut să-i felicite pe membrii acestui for bisericesc de până acum, spunând: „Este o minunată și sfântă lucrare a lui Dumnezeu ca la ziua hramului să se facă și alegerea noului Consiliu parohial.

De aceea, bucurându-mă, vă felicit din toată inima pentru nenumăratele activități și lucrări pe care le-ați oferit de-a lungul celor patru ani de slujire a lui Dumnezeu în propria familie, la locul de muncă, în societate, dar mai ales ajutând sfânta biserică și întreaga parohie ca să ajute pe cei care au nevoie de ajutor!

Vă mulțumim la toți și rugăm pe Dumnezeu să primească lucrarea dumneavoastră ca pe o jertfă bine-primită, să vă dăruiască sănătate și pace și să vă bucurați mereu de frumusețea bisericii!”.

Conform regulamentelor și reglementărilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Adunarea parohială i-a ales și votat pe cei 12 membri care să-i reprezinte și să lucreze, alături de preotul paroh, în Consiliul parohial.

Inaugurarea Centrului de zi pentru copii și a Cantinei parohiale

După săvârșirea Sfintei Liturghii, în prezența copiilor, a autorităților locale și a credincioșilor, a avut loc sfințirea

și inaugurarea Centrului de zi pentru copii și a Cantinei parohiale, aflate în imediata vecinătate a bisericii.

Așezământul, aflat tot sub ocrotirea Sfântului Antonie, este destinat copiilor defavorizați din parohie. Construcția a fost începută în anul 2005, având finanțarea parohiei (180.000 lei), la care s-au adăugat fonduri de la Ministerul Muncii prin Direcția de Muncă - Galați (HG. 1273/2008), în valoare de 522.000 lei. Valoarea totală a construcției se ridică, astfel, la suma de 546.000 lei.

Mulțumind lui Dumnezeu și Sfântului Antonie cel Mare pentru această „casă” oferită copiilor cu situații familiale cu risc social, ierarhul Dunării de Jos a apreciat frumoasa conlucrare dintre Parohie, Sectorul social eparhial, Centrul social al Primăriei Galați și Direcției Județene pentru Muncă, precum și efortul tuturor binefăcătorilor care s-au implicat în această lucrare.

La final, copiii beneficiari ai centrului au luat masa de prânz, fiind serviți de însuși chiriarii Dunării de Jos, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Casian Crăciun care, mai apoi, a binecuvântat și îndătinata agapă, la care s-au împărțit 800 de pachete de alimente pentru închinătorii veniți la hram.

Adrian Portase

Sfințirea cantinei parohiale

Sfântul Grigorie Palama și familia sa sfântă

La sfârșitul anului trecut, la împlinirea a 650 de ani de la trecerea la cele veșnice a Sfântului Grigorie Palama - teologul Luminii și al energiilor necreate -, în cadrul Mitropoliei de Veria, Naussa și Kampania (Grecia) s-au desfășurat ample manifestări cu caracter liturgic, duhovnicesc și cultural-teologic care au culminat prin organizarea la Veria, în perioada 18-19 decembrie, a unui congres internațional de teologie, dedicat vieții, lucrării și ecoului teologiei palamite (isihaste) în întreaga Ortodoxie, precum și familiei Sfântului Grigorie Palama.

Prin hotărârea Sfântului Sinod al Patriarhiei Ecumenice, familia Sfântului a fost canonizată în ziua de 20 decembrie 2009, la prăznuirea Sfântului Ignatie Teoforul.

La acest eveniment au fost invitați să participe reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe-surori, respectiv din Patriarhia Ecumenică de Constantinopol (IPS Dimitrie, Mitropolit de Sevastia), Patriarhia Alexandriei (IPS Teodor, Mitropolit de Ilioupolis), Patriarhia Antiohiei (IPS Vasile, Mitropolit de Arcadia), Patriarhia Ierusalimului (IPS Ambrozie, Mitropolit de Neapolis și Samaria), Biserica Ortodoxă a Serbiei (PS Atanasie, fost Episcop de Herțegovina), Biserica Ortodoxă Română (IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos), precum și alți ierarhi și membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei. Aceștia li s-au alăturat profesori de la Facultățile de Teologie din Tesalonic și Atena, clerici și mireni din cadrul Mitropoliei de Veria.

Congresul științific a debutat vineri, 18 decembrie 2009, la Sala de Conferințe a Casei de cultură și artă „Antoniadea” din Veria, prin ceremonia de inaugurare în cadrul căreia au luat cuvântul pcv arhim. dr. Georgios Hrisostomou, vicar administrativ al mitropoliei-gazdă, și primarul orașului. Cuvântul de bun-venit și întâmpinare a invitaților la acest eveniment a fost transmis de Înalt Preasfințitul Mitropolit Pantelimon,

chiriarhul locului. Din partea Sanctității Sale Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic de Constantinopol, a citit mesajul de binecuvântare a lucrărilor acestui congres IPS Mitropolit Dimitrie de Sevastia.

Sesiuni de comunicări

În cadrul primei sesiuni au susținut comunicări dl Antonios Papadopoulos - profesor onorific al Universității „Aristotel” din Tesalonic (tema:

„Isihasmul și rugăciunea minții în familia Sfântului Grigorie Palama”) și arhim. Porfirios Mpatsaras, egumen al Schitului „Sf. Ioan Botezătorul” - Veria (tema: „Filoxenia palamiților. Șederea familiei Palamas în Veria”). La finalul acestei prime părți, în cadrul dezbaterilor, IPS Părinte Arhiepiscop Casian a luat cuvântul, vorbind despre importanța educației și a mărturisirii credinței prin fapte, în cadrul familiei Sfântului Grigorie Palama, precum și despre rolul acestuia în formarea

Veria, 18 - 19 decembrie 2009: Lucrările Congresului de Teologie dedicat Sfântului Grigorie Palama

Slujba Sfintei Liturghii săvârșită în biserica „Sf. Antonie cel Nou” din Veria

viitorului monah și ierarh de mare profunzime teologică. De asemenea, Înalt Preasfinția Sa a subliniat legătura și comuniunea care există și ar trebui să existe între familia creștină, respectiv, obștea monahală, și ierarhia bisericească, așa cum se vede și cum se înțelege din icoana familiei Sfântului Grigorie Palama.

Cea de-a doua sesiune a fost rezervată reflecției asupra ecoului teologiei palamite în viața Bisericii. Prof. Georgios Mantzaridis de la Universitatea „Aristotel” - Tesalonic a susținut comunicarea „Sofronie despre Sfântul Grigorie: Sfântul Grigorie Palama în teologia părintelui Sofronie”, iar dl Stavros Giagkazoglou - doctor în teologie, consilier al Institutului Pedagogic Elen din Atena, a vorbit despre „Grigorie Palama și Nicolae Cabasila. Definirea vieții mistice și ascetice în tradiția ortodoxă”.

În cadrul celei de-a treia sesiuni, Preasfințitul Atanasie Jeftiæ, fost episcop al Hertegovinei (Serbia), a realizat un excurs teologic și istoric de mare profunzime pe tema: „Traducerea în limba sârbă a Mărturisirii de credință și a altor scrieri ale Sfântului Grigorie Palama încă din timpul vieții sale”. Cu acest prilej, IPS Părinte Arhiepiscop Casian a avut o intervenție despre rolul și impactul teologiei isihaste a Sfântului

Grigorie Palama în zona Balcanilor, în special în spațiul românesc, prin sfinții neoisihăști din secolul al XVI-lea și ucenicii acestora din veacurile următoare.

„Cinstirea Sfântului Grigorie Palama și răspândirea duhului isihast în Țările Române”

Ultima parte a zilei de vineri, 18 decembrie a.c., a avut în atenție „Receptarea în Rusia a învățăturii Sfântului Grigorie Palamas”, prin comunicarea prezentată de pcuv ierom. Dionisie Shlenov, directorul Secției de limbă elenă a Academiei Teologice din Moscova (Patriarhia Rusiei), precum și „Dezbaterile contemporane între ortodocși și eterodocși despre teologia palamită a energiilor necreate”, subiect abordat și prezentat de pc. pr. conf. dr. Nikolaos Loudovikos de la Institutul Teologic de Grad superior din Tesalonic.

Cea de-a cincea sesiune a lucrărilor congresului s-a desfășurat sâmbătă, 19 decembrie 2009, la sala „Auditorium” a Centrului de conferințe „Pavleia” din orașul Veria. La această parte a lucrărilor congresului a luat parte ca invitat de onoare Preafericitul Ieronim, Arhiepiscopul Atenei și al Întregii

Elade. Au susținut comunicări IPS Ioil, Mitropolitul Edessei, Pellei și Almopiei („Sfântul Grigorie Palama în imnologie”), și dna Agathoniki Tsilipakou, doctor în arheologie („Personalitatea Sfântului Grigorie Palama în arta postbizantină din Veria”). Sesiunea a fost încheiată de reprezentantul Patriarhiei Române, IPS Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, care a prezentat comunicarea „Cinstirea Sfântului Grigorie Palama și răspândirea duhului isihast în Țările Române”, lucrare ce a suscitat un mare interes din partea auditorilor; în acest context au fost proiectate fragmente semnificative din documentarul realizat de Arhiepiscopia Dunării de Jos despre aducerea în România, la București și Galați, a moaștelor Sfântului Grigorie Palama, de către o delegație a Mitropoliei de Veria, Naoussa și Kampania (29 aprilie - 1 mai 2009), precum și imagini de la ceremonia proclamării cinstirii Sfântului Atanasie, Patriarhul Constantinopolului, în Biserica Ortodoxă Română (2-3 mai 2009). Cu acest prilej, Înalt Preasfinția Sa a transmis Întăistătorului Bisericii Greciei mesajul și salutul frățesc ale Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, înmânându-i din partea Preafericirii Sale medalia jubiliară emisă cu ocazia împlinirii a 650 de ani de la recunoașterea de către Patriarhia de Constantinopol a Mitropoliei Țării Românești, precum și de la trecerea în veșnicie a Sfântului Ierarh Grigorie Palama.

În încheierea lucrărilor congresului științific, Preafericitul Părinte Ieronim, primatul Bisericii Ortodoxe a Greciei a transmis mesajul său de binecuvântare și apreciere atât pentru organizatorul acestui eveniment, Mitropolia de Veria, Naoussa și Kampania, în frunte cu chiriarhul ei, IPS Părinte Pantelimon, cât și pentru participanți, reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe-surori și ai altor eparhii din Grecia. De asemenea, Preafericirea Sa a accentuat ideea pericolului secularizării cu care se confruntă familia contemporană prin pierderea reperelor spirituale și a vieții

de rugăciune și comuniune în Biserică. În continuare, participanții la congres au fost invitați să viziteze Mănăstirea „Tuturor Sfinților”, situată pe unul dintre versanții muntoși din apropierea Veriei.

Slujba de canonizare

Tot sâmbătă, 19 decembrie a.c., la ceas de seară, în biserica Schitului „Sfântul Ioan Botezătorul” de lângă Veria - acolo unde se află peștera în care a viețuit vreme de cinci ani Sfântul Grigorie Palama - s-a săvârșit Slujba de Priveghere, sub protia IPS Dimitrie, Mitropolit de Sevastia, la finalul căreia IPS Pantelimon, Mitropolit de Veria, Naoussa și Kampania, a rostit un cuvânt prin care a prezentat principalele argumente care au condus la hotărârea de a trece în rândul sfinților pe toți cei șase membri ai familiei Sfântului Grigorie.

De asemenea, Înalt Preasfinția Sa a subliniat faptul că această ceremonie de canonizare a fost organizată de și în cadrul acestei mitropolii, deoarece aici s-au nevoit timp de cinci ani Sfântul Grigorie împreună cu frații săi, Teodosie și Macarie, la întoarcerea din muntele Athos, iar surorile sale, Epiharia și Teodota s-au călugărit și au adormit în Domnul într-o mănăstire din zona Veriei, ale cărei ruine au fost recent descoperite, dimpreună cu o inscripție care atestă înhumarea acestora în respectivul așezământ monahal.

Punctul culminant al manifestărilor de la Veria l-au constituit slujba și ceremonia săvârșite duminică, 20 decembrie 2009, în Biserica „Sfântul Cuvios Antonie de Veria” (sec. IX), în cadrul căreia a avut loc canonizarea întregii familii a Sfântului Grigorie Palama: tatăl său - Constanțiu, sfetnic al împăratului Andronic II Paleologul, om înțelept, credincios, evlavios și profund rugător, considerat sfânt încă din timpul vieții; mama sa - Kallony; frații ieromonahi Teodosie și Macarie și surorile Epiharia și Teodota, toți călugări și viețuitori plini de râvnă în dobândirea luminii celei neapropiate

prin ascultare, lepădare de lume și rugăciune neîncetată.

Soborul de ierarhi, având în frunte pe PF Ieronim al Atenei și al întregii Elade, a fost alcătuit din: IPS Mitropolit Dimitrie de Sevastia, reprezentantul Sanctității Sale Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic de Constantinopol; IPS Mitropolit Teodor de Ilioupolis, reprezentant al Patriarhiei Alexandriei; IPS Mitropolit Vasile de Arcadia, reprezentant al Patriarhiei de Antiohia; IPS Mitropolit Ambrozio de Neapolis și Samaria, reprezentant al Patriarhiei Ierusalimului; PS Atanasie, fost episcop de Hertegovina (Patriarhia Serbiei); IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos; IPS Mitropolit Pantelimon de Xantis și Periteiorioriu; IPS Mitropolit Vasile de Elassona; IPS Mitropolit Serafim de Kastoria; IPS Mitropolit Teoclit de Florines, Prespon și Eordaias; IPS Mitropolit Emanuil de Polianis și Kilkisiou; PS Episcop Dimitrie de Termon, precum și gazda: IPS Mitropolit Pantelimon de Veria, Naoussa și Kampania. Conform tradiției din Biserica Ortodoxă a

Greciei, ceremonia de canonizare a celor șase sfinți din familia palamită s-a săvârșit la finalul Utreniei, când reprezentantul Patriarhiei Ecumenice de Constantinopol, IPS Dimitrie, Mitropolit de Sevastia, a citit Tomosul prin care membrii familiei Sfântului Grigorie Palama sunt trecuți în rândul Sfinților Bisericii Ortodoxe. Prin acest document se vestește tuturor, clerici și mireni dreptmăritori de pretutindeni, că de acum înainte cuvioșii monahi Constanțiu, Kallony, Teodosie, Macarie, Epiharia și Teodota vor fi cinstiți și li se vor aduce rugăciuni ca Sfinți ai lui Dumnezeu și mijlocitori înaintea Tronului Preasfintei Treimi pentru iertarea păcatelor și mântuirea noastră, cu ajutorul luminii „care vine de Sus” și prin lucrarea harului necreat în inima omului, despre care a teologhisit atât de profund cel mai cunoscut reprezentant al acestei familii sfinte: Sfântul Grigorie Palama. Documentul de canonizare a fost semnat oficial de Preafericitul Ieronim și de toți ceilalți reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe participante la eveniment.

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Casian înmânează, din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Medalia jubiliară „650 de ani de la trecerea la cele veșnice Sfântului Grigorie Palama”, Preafericitului Ieronim, Arhiepiscopul Atenei și al întregii Elade

Ceremonia a continuat prin prezentarea solemnă în fața altarului bisericii icoanei sfinților nou-introduși în calendarul Bisericii Ortodoxe, cu data de prăznuire la 14 noiembrie, deodată cu Sfântul Grigorie Palama, fiul și fratele acestora. După așezarea icoanei, frumos împodobită cu flori, în mijlocul bisericii, Preafericitul Părinte Ieronim a aprins cele două sfeșnice aflate de-a dreapta și de-a stânga ei, apoi s-a închinat înaintea chipurilor Sfinților palamiți, în timp ce la strană se intona troparul „Kalloni, fiica cea frumoasă și drept-cugetătorule Constantie, mare nevoitorule și dumnezeiscul Ierarhe Grigorie, Epiharia, mireasa lui Hristos, Cuvioasă Teodota și înțelepte Teodosie și Macarie, preotule, pe voi pe toți vă cântăm. Slavă Celui ce v-a încununat pe voi, Slavă Celui ce v-a strălucit lumina îndumnezeirii Lui cea nezidită și veșnică!”.

De asemenea, la începutul Sfintei Liturghii, ierarhii și ceilalți slujitori au sărutat cu evlavie icoana Sfinților familiei Palama, precum și moaștele Sfântului Grigorie și capul Sfântului Ignatie Teoforul, prăznuit în această zi, așezate la loc de cinste în Sfântul Altar al bisericii „Sfântul Antonie”.

Cei 14 ierarhi liturghisitori au înălțat, în comuniune de dragoste, rugăciuni de laudă și mulțumire Mântuitorului Iisus Hristos, împreună și Părintelui Celui fără-de-început și Preasfântului și de viață făcătorului Duh, pentru mărturia comună, panortodoxă și frățească, la acest moment istoric din viața Bisericii noastre.

Moment important pentru întreaga Ortodoxie

Prezența delegațiilor ortodoxe din întreaga lume a confirmat și a întărit hotărârea Sfântului Sinod al Patriarhiei de Constantinopol, precum

și a Bisericii Greciei, de a preamări și a face cunoscută întregii suflări creștin-ortodoxe, și nu numai, sfințenia vieții și ortodoxia credinței acestei familii, care, ca și cea a Sfântului Vasile cel Mare - comemorat în anul 2009, împreună cu ceilalți Sfinți Capadocieni, în Biserica Ortodoxă a României - reprezintă adevărate icoane și pilde de urmat pentru familiile creștine de astăzi, confruntate cu numeroase probleme și ispite ce conduc la îndepărtarea de Dumnezeu, de ritmul rugăciunii și de trăirea în ascultare de Hristos și de poruncile Sale, în Biserică.

După încheierea Sfintei Liturghii, primatul Bisericii Ortodoxe a Greciei,

tuturor celor implicați în organizarea acestei sărbători, delegaților din celelalte Biserici Ortodoxe, ierarhilor, clericilor și mirenilor prezenți.

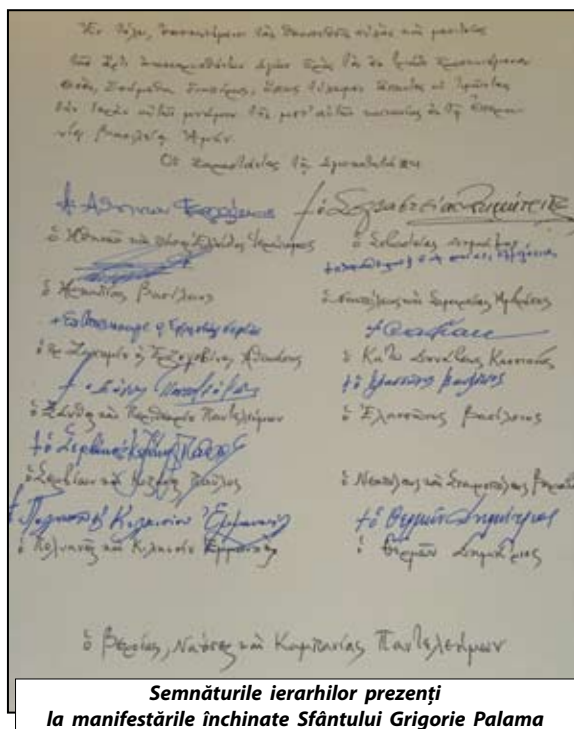
În încheiere, în numele autorităților locale, civile și militare, dar și al tuturor cetățenilor, a luat cuvântul primarul municipiului, care a înmănat Preafericirii Sale titlul de cetățean de onoare și însemnele orașului Veria. Credincioșii prezenți s-au putut închina la icoana Sfinților palamiți și au primit câte o reproducere a acesteia, pentru a aduce cinstire și a-i chema în rugăciune în casele lor.

Manifestările s-au încheiat printr-o agapă creștinească în cadrul frumoasei mănăstiri „Panaghia Dobra”, acolo unde se află în construcție și o biserică închinată Sfântului Luca doctorul, arhiepiscopul Crimeei.

„Prezența, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a delegației Bisericii Ortodoxe Române a reprezentat un act sfânt și sfințitor de cea mai mare importanță duhovnicească, întrucât în Biserica noastră s-au desfășurat ample manifestări dedicate împlinirii a 650 de ani de la recunoașterea Mitropoliei Țării Românești, iar cu acest prilej au fost aduse la București și la Galați moaștele Sfântului Grigorie Palama de la a cărui mutare la cele veșnice s-au împlinit tot 650 de ani.

Se poate afirma că serbările Sfântului Grigorie Palama de la Veria au început în Biserica Ortodoxă Română și au continuat înălțător în Grecia, iar părintele Dumitru Stăniloae este cu adevărat, așa cum s-a afirmat și în cadrul Congresului de la Veria, teologul - „profet” care, încă din 1938 a arătat lumii ortodoxe această comoară a lui Hristos din viața și lucrarea sfântă a Sfântului Grigorie Palama, luminătorul nostru pe cărarea sfintelor nevoințe, ale curățirii de patimi și împărtășirii din energiile divine necreate”, a arătat IPS Arhiepiscop Casian al Dunării de Jos.

A consemnat
pr. Gelu Aron

Viața bisericească din Arhiepiscopia Dunării de Jos, în anul 2009

Eparhia Dunării de Jos, ca parte integrantă a Bisericii Ortodoxe Române, precum și a marii familii a Bisericii Ortodoxe din întreaga lume, a împlinit și în anul Domnului 2009, prin jertfelniciei ei slujitori, lucrarea de preamărire a lui Dumnezeu Celui în Treime slăvit și de slujire și sfințire a credincioșilor ortodocși din județele Galați și Brăila, în conformitate cu învățătura Evangheliei Mântuitorului Iisus Hristos și a Sfinților Părinți. Întreaga activitate liturgică, pastoral-misionară, cultural-catehetică și social-filantropică din cuprinsul Arhiepiscopiei Dunării de Jos s-a desfășurat în concordanță cu învățătura și rânduielile Bisericii Ortodoxe, cu prevederile hotărârilor Sfântului Sinod și ale organismelor deliberative eparhiale, cu permanenta purtare de grijă și îndrumare a chiriarhului nostru, Înaltpreasfințitul Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos.

În paginile următoare prezentăm succint principalele repere administrativ - bisericești, pastoral - misionare și cultural - spirituale din anul 2009, care s-au săvârșit, prin harul lui Dumnezeu, în Arhiepiscopia Dunării de Jos:

I. Evenimente deosebite din viața Eparhiei

Anul 2009, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii noastre drept „**An comemorativ-omagial al Sfântului Vasile cel Mare și al celorlalți Sfinți Capadocieni**“, a fost marcat, în viața Eparhiei Dunării de Jos prin câteva evenimente cu totul speciale. Primul dintre acestea îl reprezintă aducerea, la inițiativa și prin străduința Înaltpreasfințitului Casian, în perioada 16-18 martie 2009, a moaștelor Sfântului Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareii Capadociei, precum și a veșmântului Sfântului Cuvios Patapie Egipteanul, de către o delegație a Bisericii Ortodoxe a Greciei, avându-l în frunte pe Înaltpreasfințitul Dionisie, Mitropolit de Corint, urmată de venirea la Galați, în data de 18 martie 2009, a unui fragment din moaștele Sfinților Neomartiri din

Insula Samotracia. Toate aceste sfinte odoare au fost oferite în dar Eparhiei de către cei doi înalți ierarhi greci, îmbogățind astfel tezaurul spiritual al Catedralei arhiepiscopale din Galați.

Totodată, în contextul aniversării în acest an, la nivelul Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, a împlinirii a 650 de ani de la recunoașterea de către Patriarhia de Constantinopol a Mitropoliei Țării Românești, precum și de la trecerea la cele veșnice a Sfântului Grigorie Palama, în Eparhia Dunării de Jos a fost pregătită și s-a desfășurat, în perioada 1-3 mai 2009, ceremonia de proclamare a cinstirii în Biserica Ortodoxă Română a Sfântului Atanasie, Patriarhul Constantinopolului, rezident la Galați, în vremuri de pribegie, timp de 12 ani (1642-1653). Acest eveniment deosebit a fost precedat de aducerea din Grecia a moaștelor Sfântului Grigorie Palama. Cu binecuvântarea

Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, la inițiativa Ierarhului Dunării de Jos, o delegație a Mitropoliei de Veria, Naussa și Kampania, condusă de Înaltpreasfințitul Mitropolit Pantelimon, a sosit la Galați în după-amiaza zilei de 1 mai, însoțind prețiosul odor, care a fost așezat spre venerare alături de moaștele Sfântului Atanasie al Constantinopolului.

Un eveniment istoric și în același timp cu ample rezonanțe duhovnicești l-a reprezentat, în data de 27 septembrie 2009, ridicarea la rang de Arhiepiscopie a Episcopiei Dunării de Jos, act săvârșit din inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și prin hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 18-19 iunie 2009. Cu acest prilej au fost aduse în pelerinaj, de la Mănăstirea Cocos, județul Tulcea, cele patru racle cu moaștele Sfinților Martiri de la Niculițel: Zotic, Atal,

27 septembrie 2009: Ridicarea Eparhiei Dunării de Jos la rang de Arhiepiscopie

1 mai 2009: Aducerea moaștelor Sfântului Grigorie Palama la Galați

Camasie și Filip (25-28 septembrie 2009), iar la Așezământul eparhial „Sfântul Pantelimon” din stațiunea Lacu Sărat, județul Brăila, a avut loc, în zilele de 28-29 septembrie 2009, Sesiunea de comunicări științifice cu tema „Creștinismul românesc și organizarea bisericească în sec. XIII-XIV”, organizate de Patriarhia Română, Arhiepiscopia Dunării de Jos și Comisia Română de Istorie și Studiu al Creștinismului, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Sărbătorile spirituale ale celor două mari municipii ale eparhiei, Galați și Brăila, au fost marcate prin primirea, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel și la inițiativa Chiriarhului Dunării de Jos, de la biserica „Sf. Gheorghe Nou” din București, a unui fragment din moaștele Sfântului Ierarh Nicolae – ocrotitorul Catedralei arhiepiscopale și al orașului Brăila. Acestea au fost așezate în racla din argint, confecționată special pentru a păstra aceste sfinte moaște, și purtate în procesiune, atât la Catedrala din Galați (27 noiembrie), cât și în municipiul Brăila, la biserica „Sf. Ierarh Nicolae” (4 decembrie).

Acestor repere din viața eparhială, li se adaugă și cele două vizite efectuate, cu binecuvântarea

Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, de ÎPS Părinte Casian, în fruntea unor delegații eparhiale, în Biserica Ortodoxă a Poloniei (9-15 septembrie 2009), la invitația Preafericitului Sava, și respectiv în Biserica Ortodoxă a Greciei (18-20 decembrie 2009), cu prilejul congresului teologic internațional și al ceremoniei de canonizare a familiei Sfântului Grigorie Palama, desfășurate în Mitropolia de Veria, Kampania și Naussa.

Deodată cu aceste evenimente deosebite, viața bisericească în Arhiepiscopia Dunării de Jos s-a desfășurat cu frumoase roade, prin activitățile realizate cu jertfelnicie

de cler și credincioși, monahi și monahii, profesori de religie din școală și susținători ai programului catehetic național „Hristos împărtășit copiilor”, lucrători și asistenți sociali de la protoierii, parohii și așezăminte social-filantropice și cultural-educative, de toți ostenitorii, donatorii și binefăcătorii știuți și neștiuți, ale căror ajutor și implicare în problemele de zi cu zi ale Bisericii au dat un impuls deosebit vieții eparhiale în anul 2009.

II. Activitatea organismelor eparhiale

Forurile eparhiale - Adunarea eparhială și Consiliul eparhial - și-au desfășurat activitatea în conformitate cu prevederile sfintelor canoane, legiuirilor bisericești și ale hotărârilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, sub îndrumarea Chiriarhului Dunării de Jos. Adunarea Eparhială s-a întrunit în ședința anuală de lucru, în data de 7 februarie 2009, pentru a analiza și aproba raportul general anual întocmit de Consiliul Eparhial privind activitățile eparhiale desfășurate în perioada anului 2008. Membrii Consiliului eparhial au analizat realist și obiectiv, în cadrul ședințelor trimestriale de lucru, modul de îndeplinire a proiectelor eparhiale în desfășurare.

3 mai 2009: Proclamarea solemnă a cinstirii Sfântului Ierarh Atanasie, Patriarhul Constantinopolului în Biserica Ortodoxă Română

Permanența Consiliului Eparhial s-a întrunit, la convocarea Chiriarhului, săptămânal, în vederea punerii în aplicare de către sectoarele administrative a tuturor programelor bisericești.

III. Activitatea pastorală și misionară

Activitatea pastoral-misionară la nivelul Eparhiei Dunării de Jos s-a desfășurat în anul 2009 în conformitate cu rânduielile tradiționale ale Bisericii noastre, cu hotărârile sinodale în domeniu, precum și cu comandamentele locale impuse de specificul zonal, stabilite de forurile eparhiale de decizie.

Evenimentele anului 2009 s-au constituit și în momente de mare impact misionar. Dintre acestea amintim: înscrierea în calendarul Bisericii Ortodoxe Române a Sfântului Atanasie al Constantinopolului, la propunerea Eparhiei Dunării de Jos; aducerea la Galați a moaștelor Sfântului Ierarh Nicolae, Sfântului Vasile cel Mare, Sfântului Grigorie Palama, Sfinților Mucenici din Samotracia - Grecia, Sfinților Mu-cenici de la Niculițel, precum și a veșmântului Sfântului Patapie Egipteanul; pelerinajele organizate cu moaștele Sfinților Andrei, Nicolae, Vasile cel Mare sau Nectarie de Eghina în diferite localități, biserici, mănăstiri, școli, spitale sau instituții din societate; ridicarea la rang de Arhiepiscopie a Eparhiei Dunării de Jos; hramurile municipiilor Galați (Sfântul Andrei), Brăila (Sfântul Nicolae) și Tecuci (Sfântul Gheorghe), marile sărbători creștine (sărbătorile Învierii Domnului, Nașterii Domnului, Botezului Domnului, Înălțarea Domnului), hramurile unor biserici sau mănăstiri reprezentative din Eparhie (biserica Bunavestire din Brăila, la sărbătoarea Izvorului Tămăduirii, Mănăstirile Buciumeni, Adam, Lacu Sărat, Cudalbi, Măxineni ș.a., la zilele de hram), evenimentele de sfințire și resfințire ale lăcașurilor

de cult sau punere a pietrei de temelie pentru noi biserici, pelerinajul Icoanei făcătoare de minuni de la Mănăstirea Adam ș.a. Majoritatea acestor evenimente misionare au fost în mod direct organizate și s-au bucurat de prezența Chiriarhului locului, care a accentuat, de fiecare dată, importanța spirituală deosebită a acestor momente. La nivelul celor opt protopopiate ale Eparhiei, activitatea misionară a fost realizată de părinții protoierei, sprijiniți de misionarii protopopești, preoți reprezentativi din cadrul protoieriilor și administrația pro-topopească. De un real folos s-a

cercurilor misionare din protopopiate, precum și programele misionare parohiale s-au axat pe studierea și prezentarea vieții și operei Sfinților Capadocieni.

Activitatea editorială a urmărit promovarea și tipărirea unor lucrări de interes, atât pentru clerici, monahi, studenți și elevi teologi, cât și pentru creștinul obișnuit. Se remarcă publicațiile dedicate Sfântului Atanasie al III-lea al Constantinopolului și evenimentului înscrierii sale în calendarul Bisericii Ortodoxe Române († Casian, Episcopul Dunării de Jos, pr. Eugen

11 iunie 2009: Conferința pastoral-misionară semestrială a preoților din Episcopia Dunării de Jos, cu participarea regretatului arhimandrit Teofil Părăian

dovedit și în anul 2009 activitatea celor 45 de misionari protopopești, care au coordonat peste 1000 de activități misionare. Activitatea misionară la nivel parohial a fost organizată în funcție de specificul fiecărei subunități în parte.

Anul omagial închinat Sfântului Vasile cel Mare și celorlalți Sfinți Capadocieni a fost marcat, la nivel parohial, printr-o activitate liturgică, catehetică și misionară corespunzătoare, care a inclus: generalizarea săvârșirii unei Sfinte Liturghii în timpul săptămânii, în toate parohiile; utilizarea de către pc. preoți a exemplarelor din viața și opera Sfântului Vasile cel Mare la toate predicile și catehezele susținute în biserici; slujbele și întrunirile organizate în cadrul

Drăgoi, Un patriarh ecumenic la Galați Sfântul Atanasie Patelarie; Slujba Sfântului Ierarh Atanasie, patriarhul Constantinopolului; Viața, minunile și acatistul Sfântului Ierarh Atanasie, patriarhul Constantinopolului, colecția „Liturgica”, 34), cele prilejuite de Anul omagial Sf. Vasile cel Mare (Viața și acatistul Sfântului Ierarh Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareii Capadociei, colecția „Liturgica”, 32; Teologie și educație la Dunărea de Jos, VIII; Sfântul Vasile cel Mare - dascăl al vieții călugărești. Studii de spiritualitate monastică; Apostolat și educație creștină în lumea de astăzi), momentului festiv al ridicării Eparhiei la rang de Arhiepiscopie (Arhiepiscopia Dunării de Jos. Istorie bisericească,

misiune creștină și viață culturală, vol. I: De la începuturi până în secolul al XIX-lea; Albumul **Arhiepiscopia Dunării de Jos. Sfințenie, frumusețe, comuniune**) ș.a.

Au fost publicate, de asemenea, numeroase alte volume, broșuri,

Obștile monahale își desfășoară lucrarea specifică în bune condiții, beneficiind de spații proprii pentru slujirea liturgică și pentru derularea unor activități economice proprii. Eparhia deține în mănăstiri 8 biserici, 10 paraclise, 4 clopotnițe și 7 cimitire.

financiar, de remarcat fiind șantierele de la Mănăstirile Adam, Cudalbi, Lacu Sărat, Măxineni și Cârломănești.

V. Activitatea de pregătire și perfecționare a clerului. Disciplina clerului

Cinstirea Sfântului Vasile cel Mare și a celorlalți Sfinți Capadocieni a impus, de-a lungul anului 2009, acordarea unei atenții sporite pregătirii duhovnicești și teologice a pc. preoți. S-au urmărit, de aceea, studierea vieții și învățăturii sfinților Capadocieni, precum și lecturarea, de către fiecare cleric, măcar a unei scrieri din opera Sfântului Vasile cel Mare sau a altor sfinți capadocieni.

În cursul anului 2009, în conformitate cu prevederile statutare și regulamentare, s-au desfășurat două sesiuni ale **examenului de capacitate** preotească, la care au participat 20 de tineri teologi. 21 de tineri teologi au fost hirotoniți ca preoți și diaconi.

În perioada 9-22 septembrie 2009, cinci preoți din cuprinsul Arhiepiscopiei Dunării de Jos au participat, la Facultatea de Teologie „Patriarhul Justinian” din București, la **cursurile pentru obținerea gradului definitiv în preoție**.

Cursurile au constat în prelegeri pe teme actuale, susținute de profesorii de teologie ai instituției-gazdă, cât și în dezbateri de aprofundare a acestor teme.

La programul științific s-a adăugat și componenta liturgică, preoții cursanți slujind pe grupe și participând zilnic la Sfânta Liturghie și la celelalte slujbe, în paraclisul „Sfânta Ecaterina”. Examenele finale au avut loc în ziua de 25 septembrie 2009. Cursanții de la Dunărea de Jos au obținut note cuprinse între 8,56 și 9,62.

Conferințele preoțești administrative s-au derulat de-a lungul întregului an 2009 după un program stabilit de Centrul eparhial, în conformitate cu prevederile statutare și sinodale.

pastorale chiriachale, calendare și felicitări.

Sprijinirea materială a activităților misionare a fost realizată prin implicarea Centrului eparhial, a protopopiatelor și a parohiilor, precum și prin cooptarea unor binefăcători locali. Se remarcă ajutorul acordat de 34 de parohii urbane altor 34 de parohii cu posibilități reduse, în valoare de 37.282 lei.

IV. Viața monahală

Activitatea mănăstirească din cuprinsul Eparhiei Dunării de Jos s-a desfășurat în conformitate cu rânduielile specifice vieții călugărești și cu respectarea prevederilor Regulamentului de funcționare și administrare a mănăstirilor din cuprinsul Patriarhiei Române.

În cuprinsul Eparhiei există 12 mănăstiri, toate cu viață de obște, dintre care 4 de monahi și 8 de monahii, cu un număr de 264 viețuitori (30 călugări și 234 călugărițe).

Evenimente misionare majore au fost, și în anul 2009, hramurile mănăstirești, dintre acestea remarcându-se cele de la Mănăstirile Buciumeni, Adam, Lacu Sărat, Vladimirești, Cudalbi și Măxineni. Un eveniment misionar care se bucură de un interes crescând este pelerinajul Icoanei făcătoare de minuni de la Mănăstirea Adam în județul Galați, în luna august a fiecărui an.

Din rândul personalului monahal, 20 de călugări și călugărițe sunt înscriși la Facultatea de Istorie, Filozofie și Teologie din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, la Departamentul teologic, iar alți 4 monahi urmează cursurile de master în cadrul aceluiași departament sau la alte facultăți din țară. În cadrul seminarului teologic gălățean funcționează, de asemenea, o clasă monahală, în anul al V-lea de studiu, cu 12 cursanți.

Lucrările de construcție și restaurare au continuat la mănăstiri într-un ritm de apreciat, în ciuda a numeroase dificultăți de ordin

Conferința pastoral - misionară corespunzătoare primului semestru al anului 2009 a avut tema „2009 - Anul comemorativ-omagial al Sfântului Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei (†379) și al celorlalți Sfinți Capadocieni”. Întrunirea a debutat prin slujirea tuturor preoților din Eparhie, sub protia Chiriarhului, la Catedrala din Galați și a continuat cu un cuvânt duhovnicesc al pcuv. arhim. Teofil Părăian de la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, susținerea referatelor și prezentarea unui material foto dedicat Capadociei, patria Sfântului Vasile cel Mare. Conferința pastoral-misionară de toamnă a avut ca temă subiectul „Familia preotului și rolul ei în educarea tinerilor din parohie”, desfășurându-se în perioada 3-12 noiembrie la protopopiatele Eparhiei.

Conferințele preoțești lunare s-au desfășurat la sediile protopopești sau la alte parohii meritorii, fiind precedate de slujirea preoților din unul dintre cercurile misionare. Temele conferințelor au abordat subiecte ca: „Sfânta Liturghie în viața Bisericii. Programul liturgic parohial. Modalități de sporire a frecvenței credincioșilor la sfintele slujbe”; „Pastorația tinerilor. Programul catehetic național «Hristos împărtășit copiilor»”; „Teologia icoanei. Aspecte practice legate de pictarea și restaurarea icoanelor și a lăcașurilor de cult”; „Ora de Religie în școlile de stat. Relația parohie – școală”; „Misiunea socială a Bisericii. Evidența cazurilor sociale din parohii” ș.a.

Ca o apreciere a activității meritorii a unor preoți, Chiriarhul a oferit rangul de iconom stavrofor unui număr de 3 preoți, la alți 7 preoți rangul de iconom și pentru 3 preoți cel de sachelar.

Cazurile de indisciplină din rândurile preoților au fost tratate, în general, de către Chiriarh și administrația eparhială prin îndrumare, sfătuire, chemare la rânduială bisericească și verificare a activității prestate. Consistoriul

eparhial a fost convocat doar în cazurile de indisciplină gravă. Acesta a acordat unui preot pedeapsa depunerii din treaptă. Un altul a fost transferat disciplinar. De asemenea, doi preoți au primit „avertisment și dojană arhierască”, iar un preot a fost pedepsit cu luarea parohiatului pe o perioadă de 3 luni. În anul 2009 au fost înregistrate 14 sesizări, prin care a fost relatat comportamentul neadecvat al unor preoți. Cazurile respective au fost rezolvate prin luarea măsurilor care se impuneau, în urma cercetărilor efectuate la fața locului.

VI. Activitatea didactică în învățământul teologic, în școlile de stat și în parohii

Învățământul teologic

În Arhiepiscopia Dunării de Jos funcționează trei școli teologice: Seminarul Teologic „Sfântul Apostol Andrei”, Departamentul Teologic al Facultății de Istorie, Filozofie și

elevi. Între multele activități didactice, misionare, culturale se remarcă Simpozionul național interseminarial „**Tinerii seminariști între criza lumii contemporane și modelele veșnice: Sfinții Capadocieni**”, la care au participat delegații de elevi și profesori de la opt seminarii teologice din țară. Cu acest prilej s-a lansat volumul **Apostolat și educație creștină în lumea de astăzi**.

La specializările Teologie didactică și Teologie socială, cât și la cursurile de masterat în teologie, din cadrul Facultății de Istorie, Filozofie și Teologie sunt înscriși 215 studenți și masteranzi. La Departamentul Teologic activează zece cadre universitare.

În data de 22 mai a anului 2009, Departamentul Teologic a organizat Simpozionul Științific Național „**Sfântul Vasile cel Mare, dascăl, exeget, apologet și misionar al Evangheliei**”. Referatele susținute la acest simpozion au fost publicate în Editura Arhiepiscopiei, în volumul

8 septembrie 2009: Hramul Mănăstirii „Nașterea Maicii Domnului” - Cudalbi

Teologie din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați și Școala de Cântăreți Bisericești din Galați.

Seminarul Teologic a funcționat cu 28 de cadre didactice, clerici (8) și laici (20), având înmatriculați 203

Teologie și educație la Dunărea de Jos, VIII. Profesorii Departamentului au fost implicați și în organizarea lucrărilor Comisiei Naționale de Istorie și Studiu al creștinismului, desfășurate la Așezământul „Sfântul

Pantelimon” de la Lacul Sărat, în zilele de 28 și 29 septembrie a.c., sub genericul „**Creștinismul românesc și organizarea bisericească în secolele XIII-XIV. Știri și interpretări noi**” și în editarea volumului „**Istorie bisericească, misiune creștină și viață culturală la Dunărea de Jos**” (I).

Școala de cântăreți bisericești din cadrul Seminarului Teologic are o singură clasă - anul al III-lea, în care sunt înmatriculați 13 elevi.

ani de la întemeierea Mitropoliei Țării Românești – moment de referință în istoria Bisericii Ortodoxe Române. Semnificațiile teologice, misionare și pastorale ale evenimentului ridicării în rang de Arhiepiscopie a Eparhiei Dunării de Jos” (semestrul I al anului școlar 2009-2010).

Profesorii de Religie din Eparhie și elevii lor au participat la numeroase activități și programe extrașcolare. Un prim program important este cel

sfânt capadocian. În perioada 10-22 noiembrie, în toate școlile și liceele din orașele Galați și Brăila s-a desfășurat un concurs de religie, pe tema „**Sfinții-prietenii lui Dumnezeu și îndrumătorii tinerilor**”, întru cinstirea Sfinților Andrei și Nicolae. 4500 de copii au primit diplome și premii, din partea Arhiepiscopiei, oferite la bisericile parohiale.

În ziua de 24 noiembrie a avut loc etapa finală, la nivel de județe, în urma căreia câștigătorii au primit premii și diplome.

Programul catehetic „Hristos împărtășit copiilor”

În anul 2009, programul „**Hristos împărtășit copiilor**” a fost generalizat la nivelul întregii Eparhii.

În prezent, 342 de parohii din Arhiepiscopia Dunării de Jos desfășoară acest program, la care participă peste 5300 de copii. În cursul anului au fost inspectate 88 de parohii, observându-se modul de desfășurare a proiectului. Grupurile de copii care sunt deja bine organizate în coruri, ateliere de icoane, cercuri de tradiții și obiceiuri etc. au fost cooptate în diverse activități organizate de Arhiepiscopie: expoziții, concerte, pelerinaje, procesiuni ș.a.

VII. Aspecte și preocupări privind lăcașurile de cult

Eparhia Dunării de Jos s-a îngrijit și în anul 2009 de restaurarea și construire din nou a bisericilor, așezămintelor social-filantropice și a altor obiective de interes bisericesc.

Numărul șantierelor din Eparhie este de 334, reflectând eforturile care se fac în acest sens la nivelul fiecărei parohii, în ciuda dificultăților economice cu care se confruntă populația țării.

În cursul acestui an s-au remarcat lucrările de construcții și amenajări desfășurate la patru noi centre sociale din municipiul Galați, realizate și dotate cu sprijinul financiar al

1 iunie 2009: Sărbătorirea Zilei Copilului la Așezământul „Sf. Vasile cel Mare” din Galați

Învățământul religios

În anul școlar 2008-2009, activitatea profesorilor de Religie a fost coordonată de Sectorul Eparhial pentru Învățământ, prin inspectorii de specialitate pr. Florin Grecu (în cadrul I.S.J. Brăila și diac. Daniel Bejan (în cadrul I.S.J. Galați, începând cu 15 februarie 2009).

În școlile de stat din Eparhie au predat Religia 311 profesori, dintre care: 103 titulari și 208 suplinitori, 9 cu gradul I, 40 cu gradul II, 104 cu Definitivat, 229 de laici și 102 preoți. Urmare examenelor din iulie 2009, 31 de profesori au obținut titularizarea în învățământ, 43 au obținut gradul II și 4 - gradul I.

Cercurile pedagogice au vizat teme de actualitate: „Sfântul Vasile cel Mare - dascăl al tinerilor” (semestrul II al anului școlar 2008-2009) și „650 de

dedicat Postului Mare: spovedirea și împărtășirea elevilor din toate școlile și liceele.

Altul a fost prilejuit de prăznuirea Duminicii Ortodoxiei și a constat în concursuri de icoane, desfășurate în toate școlile și liceele, premiarea făcându-se la bisericile parohiale, în prima duminică din Postul Mare. Ziua Eroilor (28 mai) a fost cinstită de elevii din școli prin ore tematice de Religie și prin programe speciale - pelerinaje, pomeniri, desfășurate în toate școlile și la toate bisericile din eparhie.

Pelerinajul de tineret de la Mănăstirea Buciumeni (8 iunie) s-a desfășurat sub genericul „**Sfântul Vasile cel Mare, dascăl al tinerilor**”, cei peste 800 de tineri fiind câștigătorii unui concurs preliminar, organizat în toate școlile și liceele, pe teme legate de viața și activitatea marelui

Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, cât și cu finanțare europeană: Așezământul social filantropic „Sf. Vasile cel Mare”, Galați - Centrul multifuncțional de servicii sociale „Speranța”; Parohia „Pogorârea Sf. Duh”, Galați - Centrul multifuncțional de servicii sociale „Speranțe pentru vârsta a III-a”; Parohia „Sf. Ierarh Spiridon”, Galați - Centrul de zi pentru copii și cantină socială; Parohia „Sf. Antonie cel Mare”, Galați - Centrul de zi pentru copii defavorizați și cantină socială;

Cele 334 de șantiere existente în Eparhie sunt repartizate astfel: 186 șantiere construcții din nou (60 biserici, 38 clopotnițe, 39 case parohiale, 22 case de prăznuire, 28 alte lucrări de construcție); 99 șantiere de reparații și consolidări (92 biserici, 3 clopotnițe, 4 case parohiale); 8 șantiere mănăstirești; 40 șantiere de pictură (24 pictură din nou, 16 restaurare pictură).

Valoarea totală a lucrărilor executate în cursul anului 2009 la toate șantierele se ridică la 12.759.341,50 lei, ponderea procentuală a surselor de finanțare fiind următoarea: 26,93% - contribuții de la credincioși și sponsorizări; 37,50% - Ministerul Culturii, Secretariatul de Stat pentru Culte; 1,52% - Consilii județene; 33,55% - primării; 0,50% - F.C.M.

VIII. Activitatea social-filantropică

Activitatea social - filantropică s-a desfășurat în Arhiepiscopia Dunării de Jos în conformitate cu prevederile Statutului B.O.R., cu hotărârile sinodale în domeniu, cu Regulamentul de organizare și funcționare a sistemului de asistență socială, în spiritul proiectelor eparhiale din anii precedenți și în funcție de problemele sociale ale credincioșilor Eparhiei. Sfântul Vasile cel Mare, marele „dascăl al filantropiei”, ne-a arătat în anul 2009 că, mai presus de toate, trebuie

să fim următori ai sfinților în lucrarea noastră misionară și filantropică, învățând, dar mai ales înfăptuind ceea ce au făcut ei.

I. Instituții social - filantropice eparhiale

În Arhiepiscopia Dunării de Jos funcționează 36 de centre de asistență socială, după cum urmează:

Așezăminte social-filantropice eparhiale. Cele mai importante două instituții sociale din Eparhie sunt: **Așezământul social-filantropic „Sf. Vasile cel Mare, Galați**, în care 60 de asistați cu vârste cuprinse între 12 și 21 de ani, din care 26 cu măsura de plasament tip rezidențial, iar 44 în cadrul Centrului de zi, au beneficiat de educație, cazare, hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, echipament, materiale sanitare, rechizite școlare, cheltuieli de transport, asistență socială și medicală, consiliere psihologică.

Aceste servicii sociale acordate copiilor se ridică la suma de 390.000 lei oferită de către Arhiepiscopia Dunării de Jos în parteneriat cu Consiliul Local Galați; **Așezământul socio-medical „Sf. M. Mc. Pantelimon”, Lacu Sărat**, care oferă servicii de cazare și masă, precum și spații pentru organizarea de conferințe, simpozioane, seminarii etc. În scurt timp, la finalizarea lucrărilor de construcție a centrului medical, în

27 noiembrie 2009 - Sfințirea Centrului Multifuncțional pentru copii „Speranța” din Galați

cadrul acestui așezământ vor fi oferite servicii medicale de fizioterapie.

Cabinete medicale. Cele trei centre medicale din județul Galați și cele două în județul Brăila au oferit în anul 2009 servicii specifice gratuite unui număr de 4.600 de pacienți, în valoare de 40.863 lei.

Grădinițe. În Eparhie funcționează două grădinițe parohiale, la parohia „Adormirea Maicii Domnului”, Brăila, și la parohia Gohor, protoieria Nicorești. Beneficiari sunt 78 de copii, iar cheltuielile s-au ridicat la suma de 6.352 lei.

Cantine sociale. În anul 2009, prin cele 22 de cantine parohiale au fost oferite servicii de hrană în valoare totală de 726.000 lei la un număr de 955 de beneficiari.

Centre sociale. În anul 2009 au fost înființate cinci noi centre sociale: unul destinat promovării economiei sociale, în parteneriat cu Episcopia Sloboziei și Călărașilor, trei destinate copiilor proveniți din familiile sărace, iar unul pentru bătrâni. De serviciile acestor centre beneficiază deja un număr de 140 de persoane (90 de copii și 50 de bătrâni), valoarea investițiilor de construcție și amenajare a acestora ridicându-se la suma de circa 3.300.000 lei, prin accesarea de fonduri europene și prin sprijinul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

II. Programe social - filantropice.

Pe parcursul anului 2009 au fost desfășurate 17 programe sociale, din care 11 programe cu caracter permanent, două cu caracter ocazional și patru programe în centrele nou-înființate, cu un număr de 16.324 de beneficiari, valoarea ajutoarelor acordate fiind de 774.431 lei.

III. Asistența religioasă în instituțiile bugetare este asigurată de 18 preoți capelani.

În anul care s-a încheiat, 17.438 de persoane au beneficiat de asistență

duhovnicească, valoarea ajutoarelor ridicându-se la suma de 5.531 lei.

IV. Activitatea filantropică parohială. Cu sprijinul celor zece asistenți și lucrători sociali angajați în Eparhie s-au efectuat 3.706 de anchete și vizite la domiciliul persoanelor aflate în dificultate, valoarea ajutoarelor acordate fiind de 340.546 lei.

V. Activitatea filantropică a Asociațiilor misionare eparhiale. Și în anul 2009 s-au făcut remarcate activitățile filantropice organizate de Asociațiile misionare de pe teritoriul Eparhiei: filialele locale din Galați, Brăila și Tecuci ale Societății Naționale a Femeilor Ortodoxe din România (S.N.F.O.R.); Asociația medicilor creștin-ortodocși „Sfinții Doctori fără de arginți Chir și Ioan”, Galați; filiala Galați a Asociației Studenților Creștini Ortodocși Români (A.S.C.O.R.).

Valoarea totală a activităților filantropice desfășurate în Arhiepiscopia Dunării de Jos în anul 2009 este de circa 6.400.000 lei, numărul total al beneficiarilor fiind de 56.066.

Pentru toate aceste împliniri, mulțumim lui Dumnezeu și Îl rugăm să ne apere și să ne călăuzească și pe mai departe în lucrarea slujitoare desfășurată în Eparhie.

10 mai 2009 : Duminica Slăbănogului la Catedrala Arhiepiscopală

Întrunirea Subcomisiei sinodale de muzică bisericească

In perioada 15-16 ianuarie 2010, la Centrul social filantropic „Sfântul Mare Mucenic Pantelimon“ din Lacu - Sărat (Brăila) au avut loc lucrările Subcomisiei de muzică psaltică și liniară a Sfântului Sinod, pentru alcătuirea primului Dicționar de muzică bisericească din țara noastră.

La eveniment au participat ierarhi membri ai Sfântului Sinod, preoți și profesori de specialitate de la facultățile de teologie și de la unele seminare teologice din țară, precum și renumiți cercetători și specialiști în domeniu. Dicționarul va apărea în toamna acestui an.

La 25 februarie 2009 s-a constituit Subcomisia de muzică psaltică și liniară, afiliată Comisiei teologice, liturgice și didactice a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. La inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Permanența Consiliului Național Bisericesc din 24 septembrie 2009 a propus ca această subcomisie să alcătuiască un Dicționar de muzică bisericească. În acest sens, ierarhii întruniți în Sfântul Sinod din 29 octombrie 2009 au hotărât structura acestei lucrări, precum și colectivul de autori coordonatori.

În Permanența Consiliului Național Bisericesc s-a argumentat „importanța alcătuirii Dicționarului de muzică bisericească, pe de o parte, pentru evidențierea relației dintre muzică și textul liturgic, dintre rugăciune și muzică, dintre spațiul și timpul sacru, ca forme de exprimare teologică, iar pe de altă parte, pentru trezirea interesului teologilor și al muzicologilor față de cercetarea istorică și științifică a muzicii bisericești de expresie românească, etapă pe calea readucerii în practicarea cântării bisericești a tradiției muzicale ortodoxe, în toată bogăția, autenticitatea și frumusețea ei“.

Colectivul redacțional al Dicționarului de muzică bisericească

În acest sens, alcătuirea Dicționarului de muzică bisericească a fost încredințată unui colectiv de

15 ianuarie 2010: Lucrările subcomisiei sinodale la Așezământul eparhial de la Lacu - Sărat

autori, coordonat de pr. prof. univ. dr. Nicu Moldoveanu, pr. prof. univ. dr. Nicolae D. Necula și arhid. prof. univ. dr. Sebastian Barbu-Bucur. Aceștia îi vor coopta pe toți cei care au elaborat lucrări și au studiat în acest domeniu, respectiv pe toți profesorii de muzică bisericească din țară, dar și pe alți specialiști. Secretar al acestor lucrări a fost ales pr. lect. dr. Zaharia Matei, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian“ din București. Întreaga activitate a colectivului de autori urmează a fi coordonată de Subcomisia de muzică psaltică și liniară a Sfântului Sinod, alcătuită din: IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, președinte, și IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, PS Sebastian, Episcopul Slatinei și Romanaților, și PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, ca membri.

La Centrul social-filantropic „Sfântul Pantelimon“ din Lacu Sărat

– Brăila, în prezența a trei ierarhi ai Sfântului Sinod, IPS Casian, gazda evenimentului, IPS Teodosie și PS Ioachim Băcăuanul, s-a întrunit colectivul de coordonare pentru elaborarea Dicționarului de muzică bisericească: pr. prof. univ. dr. Nicu Moldoveanu și pr. prof. univ. dr. Nicolae D. Necula, autori coordonatori ai lucrării, pr. prof. univ. dr. Vasile Grăjdian, pr. lect. univ. dr. Victor Frangulea, pr. lect. univ. dr. Stelian Ionașcu, pr. lect. univ. dr. Zaharia Matei, secretarul lucrărilor, pr. lect. univ. dr. Alexandrel Barnea, pr. lect. univ. dr. Gheorghe Neacșu, pr. lect. univ. drd. Valeriu Roman, conf. univ. dr. Mircea Remus Buta, pr. conf. dr. Bogdan Moise, pr. conf. dr. Ioan Isăroiu, prof. dr. Eugen Dan Drăgoi, diac. prof. Ionuț Amariei, Costin Moisil, Vasile Vasile, Pavel Lungu, pr. Ion Gavrilă, diac. prof. Răzvan Ștefan, pr. Eugen Drăgoi, pr. Lucian Petroaia (ultimii doi ca invitați).

Cuprinsul lucrării

În cadrul dezbaterilor s-a discutat structura Dicționarului de muzică bisericească, în conformitate cu recomandările Sfântului Sinod, lucrarea urmând a cuprinde periodizarea istoriei muzicii bisericești, manuscrisele și tipăriturile de muzică bisericească, precum și termenii liturgici și muzicali ce vor fi explicați, personalitățile consacrate și școlile de tradiție în care acestea s-au format. Principalele teme au fost împărțite între cercetătorii desemnați, iar materialele vor fi centralizate de pr. secretar Zaharia Matei, urmând ca, în cursul lunii martie, colectivul de coordonare să prezinte primul proiect al lucrării. Dicționarul urmează să vadă lumina tiparului în anul în curs și se dorește a fi un compendiu ce însumează lucrări semnate de diferiți autori de-a lungul timpului, monografii, lexicoane muzicale, teze de doctorat, studii de istorie, estetică și analiză muzicală, ediții de documente, transcrieri, articole, bibliografii și alte lucrări de specialitate.

Prin muzică, „toată suflarea să laude pe Domnul!”

După încheierea lucrărilor, IPS Casian ne-a vorbit despre rolul muzicii în lucrarea misionară a

Bisericii: „Întrunirea profesorilor de muzică de la principalele facultăți de teologie și seminare din țară, la convocarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, pentru întocmirea Dicționarului de muzică bizantină românească, a fost, mai întâi de toate, o aducere la îndeplinire a unui proiect sinodal inițiat de Preafericirea Sa și aprobat de Sfântul Sinod. Acesta se vrea a fi împlinit în anul 2010, închinat Crezului ortodox, adică mărturisirii de credință, Autocefaliei Bisericii noastre și ridicării ei la demnitatea de Patriarhie. În această importantă și semnificativă lucrare misionară, muzica este liantul care apropie învățătura de credință, dogmele credinței, cum spunea Sfântul Vasile cel Mare, «nu atât de rațiune, cât de simțirea și de inima omului». În al doilea rând, muzica bisericească nu este o anexă oarecare a cultului, ci este chiar sufletul lui, este respirația lui către Dumnezeu, este o scară, ca aceea a portativului, e un portativ: în locul notelor sunt gândurile și sentimentele care urcă la Dumnezeu, ca Dumnezeu să coboare harul și binecuvântarea Lui în noi. Pe orizontala vieții, muzica este cea care adună credincioșii și îi constituie într-o familie. În Biserica noastră ne bucurăm de o inițiativă mai veche a patriarhului Justinian, și anume, împlinirea afirmației teologice a psalmistului: «Toată suflarea să laude pe Domnul!».”

Despre desfășurarea lucrărilor colectivului de coordonare pentru elaborarea Dicționarului de muzică bisericească, Înalț Preasfinția Sa a adăugat: „Observăm aici cum profesorii de teologie, atât cei din Țara Românească și Moldova, care au avut șansa unei continuități bizantine în cântarea bisericească românească de-a lungul secolelor, cât mai ales cei din Transilvania și Banat, manifestă o preocupare specială pentru uniformizarea cântării bisericești pe muzica noastră tradițională în școlile teologice și în parohii. Deci este un pas înainte, de la muzica liturgică uniformizată, îndrăznim să credem că pășim pe treapta revenirii la muzica tradițională a poporului nostru, a Bisericii. Profesorii au fost receptivi la scopul acestei întâlniri, realizarea unui Dicționar de muzică bisericească. Acest dicționar respectă toate dimensiunile arătate de Sfântul Sinod: cronologică, istorică și instituțională (școli de muzică și personalități).

În ceea ce privește aspectul cultural, remarcăm prezența mulțimii documentelor muzicale, manuscrise care sunt adevărate opere de patrimoniu în țară și în străinătate. Nu în ultimul rând, terminologia, atât cea specific liturgică și muzicală, cât și cea tehnică, de execuție muzicală, își va găsi locul în acest compendiu de muzică, lucrare care îi va familiariza, va ajuta pe cât mai mulți să înțeleagă rolul liturgic și misionar al muzicii, dar și rolul cultural al ei și rolul spiritual pentru întreaga suflare creștinească, și nu numai. De aceea, revenim la nevoia de a ne exprima și mai bine, atât în cadrul slujbelor bisericești, cât și în cadrul manifestărilor spiritual-culturale, revenim la tradiția noastră sănătoasă, a muzicii bizantine izvodite din tezaurul Bisericii universale ortodoxe bizantine, dar nuanțată potrivit sensibilităților sufletului românesc”.

Aspect din timpul lucrărilor

A consemnat
Alexandru Briciu

Arhiepiscopia Dunării de Jos. Istorie bisericească, misiune creștină și viață culturală de la începuturi până în secolul al XIX-lea (I)

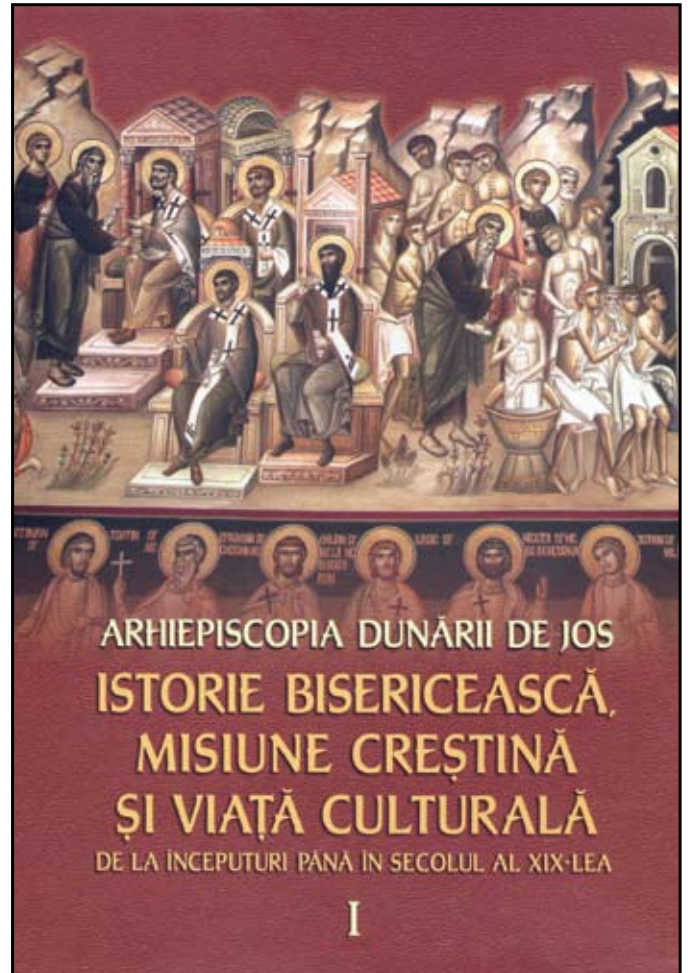
În cadrul sărbătoresc al zilelor consacrate ridicării la rang de arhiepiscopie a vechii Episcopii a Dunării de Jos, în prezența Preafericitului Patriarh Daniel și a unui mare număr de ierarhi, preoți, monahi și credincioși, la 28 septembrie 2009 a fost lansat volumul intitulat sugestiv: „*Arhiepiscopia Dunării de Jos. Istorie bisericească, misiune creștină și viață culturală de la începuturi până în secolul al XIX-lea*”, la Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos.

Într-o ținută grafică elegantă, volumul însumează un număr de 573 de pagini, scrise în mai multe limbi, de mai mulți istorici care au avut preocupări legate de arealul Dunării de Jos. Volumul prezintă o importanță deosebită prin valoarea științifică a textelor prezentate, toate constituindu-se în adevărate piese care completează marele mozaic ce pune în lumină viața Bisericii din aceste teritorii și până în secolul al XIX-lea. Probabil, editorii și-au propus să continue cercetările și editarea mărturiilor istorice pentru ultimele două secole, pe care sperăm să le vedem tipărite cât mai curând.

În iconomia acestui volum, un loc deosebit îl are momentul creștinării populației care trăia în spațiul de astăzi al Arhiepiscopiei Dunării de Jos și al Mitropoliei Tomisului. Prof. dr. Emilian Popescu scrie despre *originea apostolică a creștinismului românesc*, preluând și analizând o serie de ipoteze mai vechi. Ion T. Dragomir scrie despre descoperirea excepțională a unui mormânt paleocreștin la Tirighina-Barboși, descoperire pusă în relație cu creștinarea sudului Moldovei.

Referindu-se la perioada secolelor IV-VI, prof. dr. Emilian Popescu scrie despre *teritoriile nord dunărene și Dobrogea*, Episcopul Râmnicului, Gherasim, istorisește despre descoperirea sfintelor moaște ale martirilor de la Niculițel, în vreme ce un tânăr istoric, diac. dr. Mihai Cățoi, este preocupat de o informație a lui Macarius Magnes, referitoare la Dunărea de Jos. Este interesant de remarcat și articolul dlui Dan Teodor, privind continuitatea autohtonilor în regiunea de la Dunărea de Jos.

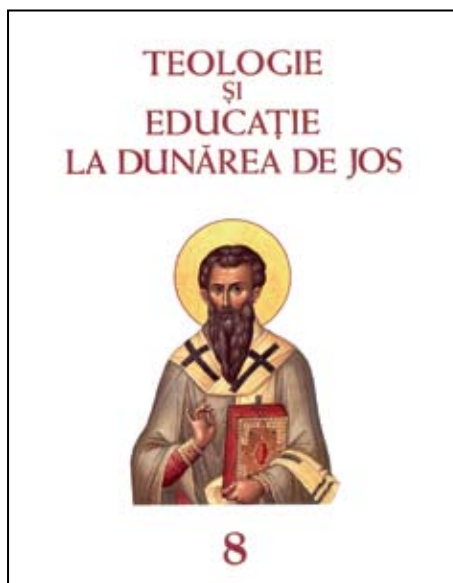
De o atenție deosebită s-a bucurat în acest volum Mitropolia Proilaviei, prin contribuția unor istorici precum: Mircea Păcurariu, D. Russo, Petre Năsturel, Ionel Căndea, Veniamin Pocitan. Toți aceștia reușesc să aducă la lumină mărturii prețioase privind această pagină importantă a istoriei Bisericii, mai puțin cunoscută. Pr. dr. Ionel Ene face referire la Episcopia Gotiei și relațiile acesteia cu Dunărea de Jos, în vreme ce dr. Alexandru Madgearu este preocupat de organizarea bisericească din spațiul de la gurile Dunării

în perioada 971-1020. Dr. Ion Barnea analizează o serie de monumente creștine și implicațiile pe care acestea le presupun, în intervalul dintre secolele VII-XIV. IPS Casian aduce la lumină o serie de informații legate de persoana Sfântului Atanasie Patelarie și peregrinarea sa la Dunărea de Jos. Făcând un salt în timp, spre secolul al XIX-lea, regretatul istoric Paul Păltănea are în acest volum inserate trei articole care privesc viața Bisericii gălățene și vechile sale locașuri de cult, până la 1864.

Eveniment editorial de excepție, lansarea volumului sus amintit beneficiază de o serie de autori de cea mai mare importanță în spațiul istoriografic românesc și se înscrie în efortul susținut al Arhiepiscopiei Dunării de Jos de a aduce la lumină noi pagini de istorie a Bisericii din sudul Moldovei.

Pr. lect. dr. Gabriel Dorin Pandele

Teologie și educație la Dunărea de Jos

fascicula VIII

marcat istoria creștinismului din secolul al IV-lea, din rolul de educatori și formatori, trăitori sfinți și savanți autentici.

Studiile din acest volum, prefăcute de ÎPS dr. Casian Crăciun, Arhiepiscopul Dunării de Jos, abordează teme pe cât de interesante, pe atât de variate: de la contextul istoric în care au trăit Capadocienii la problematici teologice fundamentale, precum interpretarea Sfințelor Scripturi sau învățătura despre Providență. Este de remarcat faptul că fiecare dintre textele regăsite între copertele acestui al optulea tom teologic demonstrează spirit acribic, specific cercetătorului, ideile fiind documentate și argumentate pe măsură.

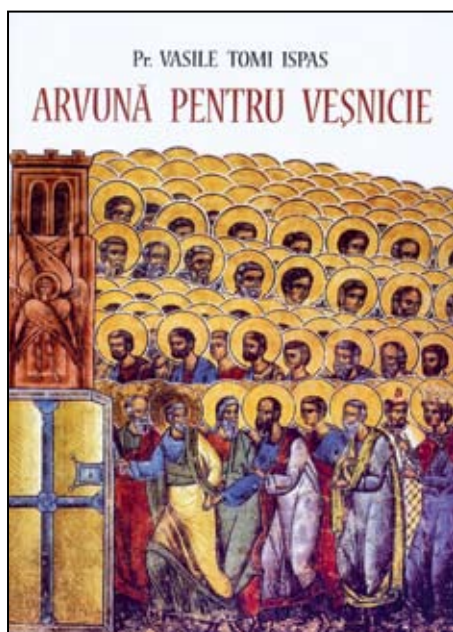
Problematici precum actualitatea apologetică a Sfântului Vasile cel Mare, relația dintre teologie și știință sau reflectarea operei Capadocienilor în „Biblioteca” patriarhului Fotie demonstrează, dacă mai era cazul, că Teologia Didactică în Universitatea

„Dunărea de Jos” este susținută de o autentică cercetare bazată pe documentare și spirit critic, profund academic.

Am remarcat, sper să nu mă înșele memoria bibliografică, faptul că prezentul volum este primul în care, la sfârșit, își găsesc locul recenzii consistente asupra noutăților editoriale din aria teologică – un exercițiu livresc util atât cercetătorilor sau studenților, cât și cititorilor ocazionali de carte creștină.

Fără îndoială că ultima apariție editorială din seria de Teologie a Analelor universitare gălățene întărește convingerea că Departamentul de Teologie din cadrul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie performează și la capitolul cercetare teologică – preocupare fundamentală pentru universitari și reflex în continuă șlefuire pentru studenți.

Lect. dr. Ion Cordoneanu

Arvună pentru veșnicie

această apariție editorială este o carte-testament. Este „arvuna” pe care autorul ei a „plăt-o” pentru a rămâne în veșnicie pe rafturile unei biblioteci, dar mai ales în mintea și sufletul martorilor săi, cititorii.

Părintele Ispas a fost un cărturar îndrăgostit de cuvântul scris. I-a plăcut să scrie, să facă misiune prin scrierile sale. A lăsat nenumărate articole în revista eparhială și revistele zonale, din care se observă râvna sa pentru meșteșugitul vorbelor. Dar și al poveștelor pe care aceste vorbe ni le aduc în dar.

Cartea de față este un compendiu de gânduri, reflecții, pilde și povestioare cu tâlc, culese de-a lungul anilor de

autor din nenumăratele sale lecturi de religie, istorie și literatura umanității, îmbrăcate în haina dragă părintelui, a graiului neaoș românesc.

Iată mărturia sa: „Am luat din cărți, din predici și cuvântări ocazionale, din cotloanele gândirii mele, tot ce am crezut că va zidi suflete, am umplut caiete întregi și le-am făcut cunoscute enoriașilor încredințați spre păstorie, elevilor, la orice întâlnire cu ei, iar ideea de a le așeza (măcar în parte) la îndemâna oricui, ca o arvună pentru veșnicie, a primit înalta binecuvântare a ierarhului meu, al nostru, al tuturor, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Dr. Casian Crăciun al Dunării de Jos.”

La rândul său, Înaltpreasfințitul

Acum, după trecerea la cele veșnice a părintelui Ispas putem spune că

nostru Arhiepiscop mărturisește în prefața intitulată «Cârma» spre veșnicie, testament din suflet, plămădit din credință, prin iubirea slujitoare de oameni»: „Prezenta carte nu este doar o antologie, o sinteză a hărniciei spiritual-culturale și pastorale a unui preot din categoria celor înveșniciți de

părintele Nae, academicianul, ci ea este, într-un fel, cartea vieții sale. Așa a fost părintele Vasile! Așa a rămas părintele Vasile! Cu cartea în mână, cu condeiul gata să aștearnă gânduri alese în „coșul” de bunătăți pentru suflet!”.

„Arvună pentru veșnicie” este o carte a mântuirii. Mai bine zis a căilor

ce duc spre ea, pe care părintele Ispas le-a netezit nu numai pentru cei pe care Dumnezeu i-a încredințat lui spre păstorire, ci pentru toți creștinii care doresc să se desăvârșească. Și, credem, un demers care l-a ajutat pe însuși autorul ei să-și descopere propria cale spre mântuire.

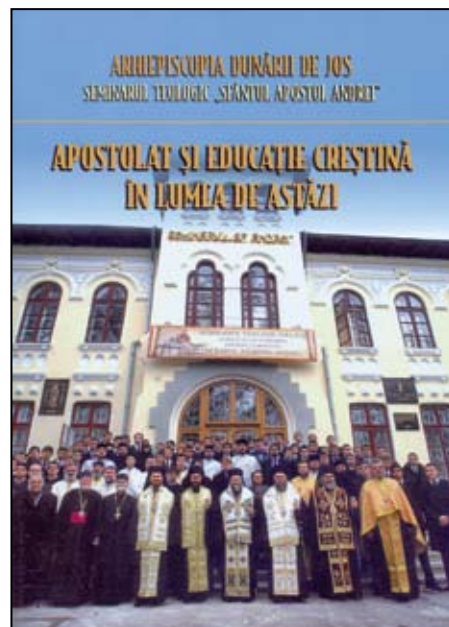
Apostolat și educație creștină în lumea de astăzi

Este o lucrare colectivă, tipărită din inițiativa și cu binecuvântarea ÎPS dr. Casian Crăciun, Arhiepiscopul Dunării de Jos, care reunește, așa cum anunță și preambulul său, intervențiile elevilor de la Seminarele Teologice din București, Mănăstirea Neamț, Curtea de Argeș, Rm. Vâlcea, Buzău, Huși, Slobozia, Tulcea și Galați, expuse cu ocazia Simpozionului organizat la Galați, de Seminarul „Sf. Ap. Andrei”, la 28 nov. 2008, sub genericul „Apostolat și educație creștină în lumea de astăzi”, precum și referate ale unor studenți participanți la Simpozionul Studențesc Național de la Mănăstirea Tismana, din mai 2009.

Apariția acestui gen de antologie a intrat deja în tradiție, la Dunărea de Jos. Totuși, noutatea din paginile ei nu este exclusă, dimpotrivă, cu fiecare an, ea se îmbogățește – așa cum

remarcă Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Casian: „Noutatea abordării constă tocmai în oferta tinerilor seminariști către generația lor. Ei își exprimă un crez educațional așezat pe temeiul pedagogiei creștine și provenit din vasta experiență a Bisericii care, prin Sfinții Părinți, este o imensă «școală» a virtuții”.

Teme ca „Apostolat și educație creștină în lumea de astăzi” (Alexandru Daniel Rotaru), „Misiunea – reflexia vieții religioase în Biserică” (Teodor Cenușă), „Dificultăți în slujirea misionară a Bisericii” (Flavius Rădulescu), „Părintele Teofil Păraian (de curând trecut la Domnul – n.n.) – «apostol» într-o lume în curs de secularizare” (Alin Lupu), „Cateheză și «paideia» în educația creștină” (Dragoș Vetrescu), „Psalmii în exegeza Sfântului Vasile cel Mare și a Sfântului Grigorie de Nyssa” (Cătălina Rusu), „Omiliile

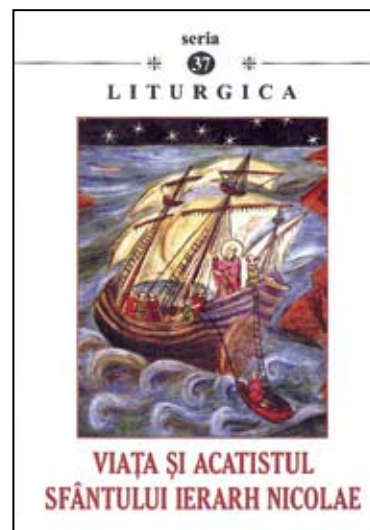
Sfântului Vasile cel Mare și ale lui Origen, în interpretarea versetului 1,1 de la Facere” (Mădălin Dobra) sunt doar câteva titluri care pot da o idee despre conținutul interesant și bogat al acestei cărți și, mai ales, despre preocupările tinerilor seminariști și teologi de astăzi, într-o lume tot mai supusă secularizării și pierderii conținutului său religios.

Viața și Acatistul Sfântului Ierarh Nicolae

Este o nouă cârtică ce se adaugă colecției „Liturgica” a Editurii Arhiepiscopiei Dunării de Jos, apărută în condiții grafice deosebite. Un prilej de rugăciune și meditație, care ne apropie mai mult de evlavia față de Sfântul Nicolae, acest sfânt „minunat încă din pruncie”, prin care creștinătatea a dobândit atât de multe daruri de la

Dumnezeu. „Din minunile Sfântului Nicolae” aflăm cât de iubit de Dumnezeu a fost acest sfânt părinte, căruia suntem îndemnați să ne rugăm să mijlocească pentru noi: „Minune dumnezeiască te-ai arătat, fericite, celor ce alergau la biserica ta...”.

Violeta Ionescu

Sărbătoarea unui examen de doctorat

*Pc. pr. Lucian Petroaia, consilier eparhial,
doctor în Teologie*

Anul 2008 a marcat, în Biserica Ortodoxă Română, jubileul apariției (Târgoviște - 1508) a primului Liturghier ortodox, tipărit de ieromonahul Macarie. S-au împlinit, deci, cinci veacuri de când, pe pământ românesc, a văzut lumina tiparului **prima carte**.

Șase decenii mai târziu (1570), la Brașov, diaconul Coresi va face Bisericii noastre minunatul dar al **primului Liturghier tipărit în limba română** (chiar dacă incomplet).

Prima ediție completă i se datorează Sfântului Mitropolit Dosoftei (Iași - 1679).

Evoluția limbii române va fi marcată apoi fundamental de edițiile datorate Sfântului Mitropolit - Martir Antim Ivireanul (1713 - Târgoviște), Mitropolitului Iacov Putneanul (Iași - 1759) și Mitropolitului Veniamin Costachi (Iași - 1818).

Înțelegând profund importanța acestei cărți de căpătâi pentru viața liturgică, părintele Lucian Petroaia a dedicat șapte ani cercetării și studierii parcursului editorial al Liturghierului românesc, nu doar în cadrul cultural, ci și cultural, deopotrivă.

Pasiune, dăruire, acribie de cercetător, apetență deosebită pentru „limba vechilor cazanii” și nu în ultimul rând vocația unui devotat slujitor al Altarului sunt datele care l-au motivat pe părintele Petroaia în acest dificil demers. Toate au condus spre o împlinire firească – alcătuirea unei valoroase teze de doctorat, intitulată: **„Liturghierul românesc – studiu liturgic”**.

Părintele consilier Lucian a beneficiat în demersul sfinției sale de îndrumarea atentă, cu atât mai eficientă, a părintelui prof. univ. dr. Nicolae D. Necula – de la catedra de Teologie Practică a Facultății de Teologie - „Justinian Patriarhul” – București, precum și de permanenta consiliere de specialitate și părintească încurajare din partea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Casian al Dunării de Jos.

În calitate de profesor de Liturgică la Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie din Galați Înaltpreasfinția Sa a făcut parte – în ziua de 10 decembrie 2009 – din comisia de doctorat, alături de pr. prof. univ. dr. Ștefan Buchiu – decanul Facultății bucureștene – de pr. prof. univ. dr. Nicu Moldoveanu – București – și de pr. prof. dr. Viorel Sava – decanul Facultății de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, comisie care a dezbătut teza părintelui Lucian Petroaia.

Componenta ilustră a comisiei, onorată de participarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Dr. Casian, prezența invitaților – clerici și laici, din capitală și din țară – precum și alegerea Bibliotecii Facultății pentru desfășurarea examenului au conferit evenimentului un cadru solemn și, totodată, un duh de sărbătoare.

În susținerea tezei, candidatul a precizat, între altele, că: „*Pledoaria*

de față (conținută în lucrare, n.n.) se dorește a fi o recunoaștere în plus a dragostei și evlaviei pe care românii le-au arătat mereu Liturghiei, cheia de boltă a vieții spirituale și a istoriei noastre, ca neam. Numărul edițiilor de Liturghier apărute în spațiul românesc, frumusețea tipăriturii, conștiința cu care au lucrat harismaticii meșteri ai timpului și care transpare dintre pagini, scumpătatea cu care s-au păstrat unele exemplare, în mănăstiri sau biblioteci, mirarea și admirația pe care unele piese le smulg întregii lumi de astăzi arată ceea ce am fost și vom rămâne pentru totdeauna, până la sfârșitul veacurilor – un popor al Liturghiei”.

În luările de cuvânt ale membrilor comisiei s-au făcut aprecieri deosebit de pozitive privind acribia și prezentarea ca atare a lucrării, precum și unele recomandări de amănunt, în vederea definitivării acesteia, odată cu propunerea ei spre publicare. În cuvântul Înaltpreasfinției Sale, Părintele Arhiepiscop Dr. Casian a subliniat că bogăția informației folosite de autor – dobândită în documentarea pe teren, în biblioteci de mănăstiri și parohii, în marile biblioteci naționale, precum și structurarea laborioasă a lucrării prezentate pledează din plin pentru rolul esențial al Bisericii noastre, al clerului, al ierarhilor în promovarea valorilor spirituale ale neamului românesc și în determinarea formării și dezvoltării limbii și culturii noastre. Înaltpreasfinția Sa a punctat în mod special faptul că această lucrare constituie un pionierat pentru Liturgica românească, în sensul că oferă în primul rând specialiștilor și clerului liturghisitor, dar și tuturor celor interesați, pe lângă incursiunea științifică în cele cinci veacuri de la evenimentul editorial datorat ieromonahului Macarie, o privire

analitică și comparativă asupra edițiilor de până acum.

Comisia a apreciat susținerea concisă, dar cuprinzătoare, a tezei, de către candidat, precum și folosirea unui material didactic și a unor mijloace moderne pentru ilustrarea observațiilor și concluziilor deduse prin studiul în sine.

Considerată în unanimitate ca fiind o lucrare valoroasă și de referință în domeniu, teza a fost notată de către comisie cu calificativul „foarte bine”, conferindu-i părintelui Lucian Petroaia titlul de „**doctor în teologie**” al Facultății de Teologie „Justinian Patriarhul” din București.

S-a adăugat astfel încă o floare în buchetul valoroșilor slujitori tineri din Eparhia Dunării de Jos, dar mai ales încă o bucurie pentru Arhipăstorul ei, care a știut ca nimeni altul să formeze și să cultive astfel de flori rare, împodobind mereu lucrarea în această de Dumnezeu păzită Eparhie.

* * *

Am avut bucuria de a-l cunoaște în urmă cu câțiva ani pe părintele Lucian Petroaia și m-am bucurat mult aflând că se preocupă de o astfel de temă. L-am simțit „împătimit” de acest segment al culturii și literaturii noastre. L-am simțit că a pășit nu doar cu pasiune științifică și teologică, dar și cu evlavie pe urmele celor care, timp de cinci veacuri, au ținut aprinsă candela

Liturghiei în bisericile de zid, ca și în cele de suflet, ale neamului românesc. Arătându-mi odată câteva „mostre” de pe urma cercetărilor sfinției sale – fișe, liste bibliografice, mărturii foto etc. – am intuit o atingere nu doar cu mâna, ci și cu inima de aceste mărturii sacre. Părintele poartă numele unui sfânt martir despre care Sinaxarul spune că a fi făcut din pieptul său altar pentru săvârșirea Sfintei Liturghii, în lipsa unui altar real. În demersul cercetării Liturghierului românesc, aș spune că părintele Lucian a făcut altar din inima sfinției sale pentru fiecare cuvânt cu rezonanță sacră descoperit în variantele acestei sfinte cărți, un altar, în ultimă instanță, pe care, slujindu-I

lui Dumnezeu, i-a adus deopotrivă prinos de evlavie limbii române. De altfel, cred că nu greșesc spunând că cine iubește cartea veche – iar la noi ea are un caracter eminent sacru – îi va atinge scoarțele și filele măiestrit împodobite cu evlavie cu care ar atinge sfintele moaște. Să nu uităm că cele două ediții principale ale Liturghierului în limba română se datorează strădaniei și jertfei a doi ierarhi trecuți din pomelnic în Sinaxar și ale căror sfinte moaște încă n-au ieșit la lumină: Sfântul Ierarh Dosoftei și Sfântul Ierarh-Martir Antim Ivireanul. Până la aflarea – cu voia lui Dumnezeu – a cinstitelor lor moaște, putem spune că acești Sfinți Părinți ai Bisericii noastre ne-au lăsat, totuși, un alt fel de relicve sacre: cărțile de cult – *Liturghierul și Psaltirea în versuri* (Sfântul Mitropolit Dosoftei) și *Liturghierul* – în forma aproape integral folosită și astăzi (Sfântul Mitropolit Antim Ivireanul).

Îl felicităm din toată inima pe părintele Lucian Petroaia, dorindu-i împlinirile așteptate și meritate prin muncă și dăruire, în slujirea Sfintei noastre Biserici – leagănul de veacuri al spiritualității și culturii neamului românesc.

A consemnat
Lidia Popița Stoicescu

Agenda Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Casian

LITURGICE

4 decembrie – săvârșește, la biserica „Sf. Nicolae” din Brăila, slujba Vecerniei cu Litia și rostește cuvânt de învățătură, cu ocazia aducerii sfințelor moaște ale Sfinților Nicolae și Andrei în municipiul Brăila.

5 decembrie - participă la slujba de Priveghere din Catedrala Episcopală și la slujba Vecerniei cu Litie de la biserica „Sf. Ierarh Nicolae” din municipiul Galați, rostind cuvânt de învățătură către credincioșii prezenți.

6 decembrie – săvârșește, la biserica „Sf. Nicolae” din Brăila, slujba Sfintei Liturghii și hirotonește pe tânărul teolog Constantin Lucian Popescu întru diacon, iar pe c. diac. Leonard Tănase întru preot pe seama parohiei Mohreanu, protopopiatul Făurei, rostind cuvânt de învățătură.

7 decembrie – săvârșește slujba de sfințire a bisericii „Sf. Mc. Filoftea” din Galați, urmată de Sfânta Liturghie și rostește cuvânt de învățătură, cu prilejul hramului bisericii.

8 decembrie – participă, la Catedrala Arhiepiscopală, la slujba Sfintei Liturghii și săvârșește slujba Paraclisului Sf. Cuv. Patapie, rostind cuvânt de învățătură, la ziua de prăznuire a sfântului.

11 decembrie – săvârșește, la Catedrala Arhiepiscopală, slujba de hirotonezie întru duhovnic a preoților hirotoniți în lunile octombrie și noiembrie a.c. pe seama unor parohii vacante din județele Galați și Brăila;

- participă la slujba Vecerniei cu Litia la biserica „Sf. Mc. Gheorghe” din cadrul Căminului de Persoane Vârstnice „Sf. Spiridon” – Galați și rostește cuvânt de învățătură;

- inaugurează cantina socială de la capela „Sf. Spiridon” din cadrul Spitalului TBC - Galați.

12 decembrie – săvârșește, la biserica „Sf. Spiridon” din Galați, slujba Sfintei Liturghii, cu ocazia hramului bisericii; binecuvântează și inaugurează noul Centru multifuncțional de servicii sociale pentru copii „Sf. Spiridon” din cadrul aceleiași parohii.

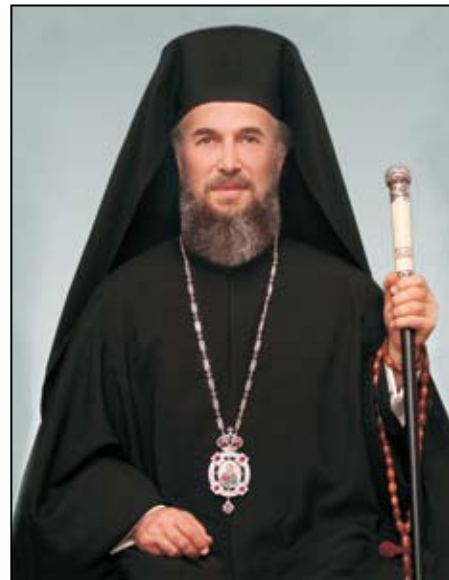
13 decembrie – săvârșește slujba de sfințire a bisericii „Sf. Împărați Constantin și Elena și Sf. Dosoftei, Mitropolitul Moldovei” din parohia Slobozia-Corni, urmată de Sfânta Liturghie în cadrul căreia hirotonește pe c. diac. Popescu Constantin-Lucian întru preot pe seama parohiei Berteștii de Sus, prot. Însurăței, jud. Brăila;

- în după-amiaza aceleiași zile săvârșește slujba de sfințire a bisericii din localitatea Berești, prot. Tg. Bujor, jud. Galați.

15 decembrie – săvârșește, la Catedrala Arhiepiscopală, slujba de binecuvântare a icoanelor și a preoților care vor vesti Nașterea Domnului în casele credincioșilor.

17 decembrie – participă, la Catedrala patriarhală din București, la slujba Sfintei Liturghii săvârșită de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu ocazia prăznuirii Sf. Prooroc Daniel și a Sf. trei Tineri: Anania, Azaria și Misail.

20 decembrie – Sf. Mc. Ignatie Teoforul – slujește, alături de Preafericitul Părinte Ieronim – Arhiepiscopul Atenei și al întregii Elade, ÎPS Mitropolit Dimitrie de Sevastia - reprezentantul Sanctității Sale Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic de Constantinopol, ÎPS Mitropolit Teodor de Ilioupolis (Patriarhia Alexandriei), ÎPS Mitropolit Vasile de Arcadia (Patriarhia Antiohiei), ÎPS Mitropolit Ambrozie de Neapolis și Samaria (Patriarhia Ierusalimului), PS Atanasie, fost episcop de Herțegovina (Patriarhia Serbiei), ÎPS Mitropolit

Pantelimon de Veria, Naoussa și Kampania, ÎPS Mitropolit Pantelimon de Xantis și Peritieron, ÎPS Mitropolit Vasile de Elassona, ÎPS Mitropolit Serafim de Kastoria, ÎPS Mitropolit Teoclit de Florines, Prespon și Eordaias, ÎPS Mitropolit Emanuil de Polianis și Kilkisiou, PS Episcop Dimitrie de Termon, la ceremonia canonizării familiei Sf. Grigorie Palama (Konstanțiu - tatăl, Kallony - mama, Macarie și Teodosie - frații și Epiharia și Teodota - surorile) urmată de Sfânta Liturghie, săvârșite la biserica „Sf. Cuv. Antonie” din orașul Veria (Grecia).

22 decembrie – săvârșește slujba parastasului la Monumentul Eroilor din Decembrie 1989, din cadrul Cimitirului „Eternitatea” - municipiul Galați.

24 decembrie – participă, la Catedrala Arhiepiscopală, la slujba Ceasurilor Împărătești și la Sfânta Liturghie a Sf. Vasile cel Mare din ajunul praznicului Nașterii Domnului; primește colindătorii din zonele Odaia Manolache, Târgu Bujor și Piscu, precum și corala armatei de la Brăila.

25 decembrie - Nașterea Domnului – săvârșește, la Catedrala Arhiepiscopală, slujba Sfintei Liturghii și hirotonește întru diacon pe tânărul teolog Adrian Marin, rostind cuvânt de învățătură.

26 decembrie – săvârșește, la Catedrala „Nașterea Domnului” din municipiul Brăila, slujba Sfintei Liturghii și rostește cuvânt de învățătură.

27 decembrie – săvârșește, la

Catedrala Arhiepiscopală, slujba Sfintei Liturghii și rostește cuvânt de învățătură.

31 decembrie – săvârșește, la capela Reședinței arhiepiscopale, slujba Sfintei Liturghii.

- săvârșește, la Catedrala Arhiepiscopală, slujba de Priveghere, închinată Sf. Ierarh Vasile cel Mare;

- la miezul nopții, săvârșește, în Catedrala Arhiepiscopală, slujba Acatistului Sf. Vasile cel Mare, ale cărui sfinte moaște, așezate în raclă de argint, au fost aduse spre închinare credincioșilor, precum și rugăciunea de mulțumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu în anul ce a trecut și de binecuvântare pentru Noul An.

1 ianuarie - Tăierea-împrejur după trup a Domnului. Sf. Vasile cel Mare – săvârșește, la Catedrala Arhiepiscopală, slujba Sfintei Liturghii și rostește cuvânt de învățătură.

3 ianuarie – săvârșește, la Catedrala Arhiepiscopală, slujba Sfintei Liturghii și rostește cuvânt de învățătură.

5 ianuarie – asistă, în Catedrala Arhiepiscopală, la slujba Sfintei Liturghii; săvârșește slujba de sfințire a Agheasmei Mari și rostește cuvânt de învățătură.

6 ianuarie - Botezul Domnului (Boboteaza) - săvârșește slujba Sf. Liturghii, la Catedrala „Nașterea Domnului” din municipiul Brăila;

- la faleză Dunării din municipiile Brăila și Galați, săvârșește rânduiala sfințirii Agheasmei Mari și rostește cuvânt de învățătură.

7 ianuarie - Sf. Ioan Botezătorul - săvârșește slujba Sfintei Liturghii la biserica „Sf. Ioan Botezătorul” din municipiul Galați și rostește cuvânt de învățătură, cu ocazia hramului acesteia.

10 ianuarie - săvârșește, la Catedrala Arhiepiscopală, slujba Sfintei Liturghii și rostește cuvânt de învățătură.

17 ianuarie - săvârșește, la biserica „Sf. Antonie cel Mare” din Galați, slujba Sfintei Liturghii și hirotonește pe tânărul teolog Mihai Popa întru diacon, rostind cuvânt de învățătură;

- săvârșește slujba de sfințire și ceremonia de inaugurare a Centrului de zi pentru copii și a Cantinei parohiei.

SOCIAL -CULTURALE

10 decembrie – participă, la Facultatea de Teologie „Justinian Patriarhul” din București, la susținerea tezelor de doctorat „*Liturghierul românesc. Studiu liturgic*” a pc. pr. Lucian Petroaia, consilier cultural și de învățământ al Sfintei Arhiepiscopii și respectiv „*Teologia immografică a praznicelor împărătești cu dată schimbătoare*” a pc. pr. conf. univ. Lucian Farcașiu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad.

18-19 decembrie – participă, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, la invitația ÎPS Mitropolit Pantelimon de Veria, Kampania și Naoussa la lucrările Congresului de teologie dedicat Sfântului Grigorie Palama și familiei sale, desfășurat în localitatea Veria (Grecia).

ADMINISTRATIV - SINODALE

12 decembrie – inaugurează Centrul multifuncțional de servicii sociale pentru copii „Sf. Spiridon” din cadrul complexului cultural-filantropic al Parohiei „Sfântul Spiridon” din municipiul Galați.

1 ianuarie - vizitează Mănăstirea și Așezământul filantropic „Sf. Vasile cel Mare” din municipiul Galați, cu ocazia hramului acestora.

8 ianuarie – vizitează și cercetează canonic Mănăstirea „Sf. Treime” - Buciumeni, jud. Galați.

9 ianuarie - vizitează și cercetează canonic Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” – Tudor Vladimirescu, jud. Galați.

15-16 ianuarie – prezidează, la Centrul social-filantropic „Sf. Pantelimon” – Lacu Sărat, ședința Subcomisiei pentru muzică psaltică și liniară în vederea elaborării Dicționarului de muzică bisericească.

PRIMIRI

24 decembrie – primește, la Catedrala Arhiepiscopală și la Reședința

Arhiepiscopală, colindătorii din zonele Odaia Manolache, Târgu Bujor și Piscu, precum și corala Garnizoanei Brăila.

- primește, la Reședința Arhiepiscopală, soborul slujitorilor Catedralei Arhiepiscopale veniți cu icoana Nașterii Domnului, cu prilejul sărbătorii Ajunului Nașterii Domnului, precum și grupul de colindători de la Așezământul social-filantropic eparhial „Sf. Vasile cel Mare” - Galați.

25 decembrie – primește, la Reședința Arhiepiscopală, soborul slujitorilor Catedralei Arhiepiscopale, dar și grupul de colindători din parohia Liești, însoțiți de preotul paroh Titi Gabor.

27 decembrie – primește, la Reședința Arhiepiscopală, soborul de diaconi slujitori ai Catedralei Arhiepiscopale, împreună cu soțiile acestora.

1 ianuarie - primește, la Centrul pastoral-filantropic „Sf. Ioan Casian” din municipiul Galați, preoții din protopopiatele Galați, Brăila, Tecuci și Covurlui, cu prilejul Anului Nou.

12 ianuarie – primește, la Reședința Arhiepiscopală, pe domnul prof. dr. Dorel Firescu de la Facultatea de Medicină și Farmacie din Galați.

13 ianuarie – primește, la Reședința Arhiepiscopală, pe domnul lt. col. Marian Bae – fost comandant al Garnizoanei Galați și pe domnul lt. col. Ion Stoian, Inspectoratul General al Jandarmeriei București.

14 ianuarie – primește, la Reședința Arhiepiscopală, pe domnul Cosmin Păun, prefectul județului Galați.

EXTERNE

17 - 20 decembrie – participă, cu binecuvântarea Preafericitului Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe a României, la congresul de teologie și ceremonia de canonizare a familiei Sf. Grigorie Palama, organizate la Veria (Grecia) de Mitropolia de Veria, Nausa și Kampania.

Pr. Gelu Aron,
secretar eparhial